

ZBERATEL'® 2008

9

Ročník XIV.
59 Sk / 1,95 €

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATELOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Výlet do stredného Pacifiku – ako došlo k vzbuře na Bounty (Zberateľské state)

Spoločné vydanie a zároveň posledná známka korunovej meny (11)

Z PONUKY FIRMY ZBERATEL'

Opäť pestrý výber
námetov – flóra,
fauna, šport,
umenia
– aj teritórií
(40 – 41)

Peking nielen olympijský,
ale aj filatelistický (18)

Malá škola filokartie – pohľadnica obrazu poštára s listom pre mladú dámu, použitá v r. 1916 (9 – 11)

Čím sa vyznačuje včelárík zlatý (22)

Spomienky na úspešné EXPO 1958 (26 – 27)

Telefónne karty nielen na telefonovanie (14 – 15)

Spoločné vydania – vtáky južnej Afriky (24 – 25)

SÚŤAŽ

Vážení čitatelia,

leto sa na nás pozerá už z kratšieho konca, dovolenkové obdobie sa pomaly končí. Nastávajúci mesiac nám však prinesie veľa priaznivých akcií: 11. medzinárodný veľtrh Sběratel spolu so Svetovou výstavou Praga 2008 (12. – 14. 9.) a vzápätí WIPA 2008 vo Viedni (18. – 21. 9.). Veríme, že využijete vstupenku vloženú v prechádzajúcom čísle a budeme vás môcť privítať v našom stánku na Sběrateli. Možnosť zúčastniť sa dvoch výnimočných akcií sa opäť tak skoro nenaskytne. O veľtrhu prinášame v čísle ďalšie aktuálne informácie.

Počas letného obdobia nepribudli do našich zbierok žiadne nové známky, ani iné filatelistické produkty. Slovenská pošta sa však intenzívne pripravuje na euromenu. Hotové sú výtvarné návrhy prvých emisií poštových známkov v novej mene, pričom je potešiteľné, že Slovenská pošta ich prezen-

K septembrovému číslu Zberateľa

tuje na verejnosti a zároveň pre celý náklad nášho časopisu nám poskytla informačný leták, ktorý je vložený do tohto čísla. V pravidelnej rubrike prinášame k nemu aj ďalšie doplnujúce údaje.

O nových vydaniach našich susedov píšeme v našej stálej rubrike, a preto možnosť porovnávania námetov a ich spracovanie stále trvá. Vďaka rôznym filatelistickým akciám sa opäť naplnila polstrana príležitostných poštových pečiatok. Ostáva nám len dúfať, že služba zberateľom v rámci poskytovania ich odtlačkov sa bude už len zlepšovať.

Po úvodnom „zahrievacom“ kole sa naplno rozbieha nový seriál A. Urminského „Malá škola filokartie“ o zberateľstve pohľadníc. D. Evinic z poštovej histórie spracoval príspevok z oblasti fiškálnej filatelie. J. Solava pokračuje v seriáli o operekoch – spoločníkoch človeka. Štúdia J. Čtvrtečku o rozlíšení košických háččiek má už svoju šiestu časť. J. Korený píše o účasti našich vojakov pozorovateľskej misii UNDOF. Témou spoločných vydaní rôznych známkových krajín, tentokrát z afrického kontinentu, pokračuje D. Nirka. O ďalších zaujímavostiach súvisiacich s telefónnymi kartami píše M. Jobek. Svetovú výstavu EXPO 1958 po 50 rokoch pripomína R. Klíma. V Zberateľských statiach sa so Z. Raduškom preniesime na juh stredného Pacifiku.

Číslo doplníme viacerými kratšími príspevkami, inzerciou, tradičnou ponukou a informujeme o možnostiach zberateľských stretnutí.

Príjemné chvíle a veľa pohody so Zberateľom vám želá

Vaša redakcia

ZBERATEL[®]

Ročník XIV. - 2008 • Číslo 9 • Cena 59 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-5)
- **Z novinek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (6-7)
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (1)** / Short course of postcard collecting / Grundschule Ansichtskartensammeln (9-11)
- **J. Čtvrtečka: Košický háčček – rozlíšenie háččkových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (VI)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (12-13)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (125)** / Short column of a phone-card collector / Kurz über den Telephonkarten (14-15)
- **D. Evinic: Vysvedčenia z gymnázií z rokov 1936 - 1946** / High school reports from 1936-1946 / Gymnasiumzeugnisse aus 1936-1946 (16-18)
- **M. Burian: Cínové medaily Habsburgovcov** / Tin medals of the Habsburgs / Habsburgszinnemedailen (19-21)
- **J. Solava: Operecne – spoločníci človeka – Včelárík zlatý** / Birds – companions of people – The European Bee-eater / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Merops apiaster (22)
- **-dn- : Spoločné vydania (4)** / Joint issues – SAPOA 2004 / Gemeinschaftsausgaben Ausgaben – SAPOA 2004 (24-25)
- **R. Klíma: Polstoročie od Svetovej výstavy EXPO 1958** / Half century since the World exhibition EXPO 1958 / Fünfzig Jahre nach EXPO 1958 (26-27)
- **J. Korený: Slováci v pozorovateľskej misii OSN pre uvoľnenie napätia UNDOF** / Slovaks in United Nations Disengagement Observer Force / Slowaken in Mission UNDOF (28-29)
- **Z. Raduška: Pitcairn Islands – Zberateľské state 33/ (Príloha)** / Collectors' articles No. 33/ Supplement, / Beilage

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 59 Sk/1,95 €. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2008 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 590 Sk/19,50 €, pre abonentov z Českej republiky 860 Kč (34,95 €), pre abonentov z ostatnej Európy 1250 Sk (41,49 €), pre abonentov zo zahraničných krajín 83 USD (53,11 €).

■ **Zasielanie príspevkov a inzerátov:** Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 9/2008:**
Redakčná uzávierka 20. augusta 2008
Do tlače zadane 25. augusta 2008
Dátum vydania 28. augusta 2008

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 25 Sk/ 0,83 €. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk/ 1,16 €. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá vydavateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk/106,22 €
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk/63,06 €
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk/33,19 €
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk/18,25 €

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzovníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkajú materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu

147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov,

do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton

Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900,

Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280

BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukázkou typu **H** v hotovosti na adresu predajne Zberateľ,

Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,

- peňažnou poukázkou typu **U** v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo

variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,

- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa

uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú

máme časopis posielat.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové telefónne číslo:

☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk

návšteva redakcie v utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.

Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ CDV: Najkrajšia slovenská poštová známka roka 2007

Slovenská pošta vydala 5. júla 2008 poštový lístok s prítačou k vyhláseniu ankety o najkrajšiu poštovú známku roka 2007. Prítač tvorí víťazná známka ankety – známka z hárčeka Bratislavský hrad, ktorej autorom je akad. mal. Dušan Kállay a ktorej rytinu vytvoril František Horniak.

Poštový lístok je vytlačený viacfarebným ofsetom na bielom papieri gramáže 160 g/m² s ochrannými prvkami – hologramom so symbolom Slovenskej pošty v podobe rastra a mikropísmom (v 2. linke adresovej časti je text Slovenská pošta). Registračné číslo poštového lístka je 156/CDV/148/08

■ Slovenská pošta predstavuje prvé slovenské poštové euroznámky

Slovenská pošta sa už od začiatku roka 2008 intenzívne pripravuje na vstup do eurozóny. Tento významný krok sa odzrkadlí vo všetkých oblastiach života, nielen v ekonomickej rovine, ale hlavne v každodennom živote. Tak ako sa celá spoločnosť pripravuje na túto dôležitú zmenu, aj Slovenská pošta postupne rieši celý rad úloh, medzi ktorými je aj príprava a realizácia emisného plánu poštových známok v novej euromene.

Vzhľadom na to, že na každej pošte prichádzajú jej zamestnanci i verejnosť do kontaktu s poštovými znám-

kami, v tomto článku by sme chceli poskytnúť základné informácie z oblasti známkovej tvorby v súvislosti so zavedením eura na Slovensku a o platnosti poštových známok s nominálnou hodnotou v slovenskej mene.

Základné informácie o poštových známkach v súvislosti so zavedením eura na Slovensku

Zo zákona Národnej rady SR č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) vyplývajú tieto skutočnosti:

- Poštové známky nepodliehajú duálnemu zobrazovaniu.
- Do **31. 12. 2009** možno bezo zmien používať poštové známky s nominálnou hodnotou v slovenskej mene na zaplatenie poštových služieb alebo iných služieb v zmysle Tarify Slovenskej pošty, a. s.
- Od **1. 1. 2009** do **31. 12. 2009**, po zavedení meny euro, sa poštové známky s nominálnou hodnotou v slovenskej mene, so symbolom nominálnej hodnoty a v mene euro budú môcť používať na zaplatenie poštových služieb, pričom ich bude možné vzájomne kombinovať.
- Predaj poštových známok s nominálnou hodnotou v slovenskej mene bude od **1. 1. 2009** zabezpečovať potenciálnym záujemcom len Poštová filatelistická služba (POFIS).
- Platnosť poštových známok s nominálnou hodnotou v slovenskej mene sa končí **31. 12. 2009**.
- Výmena poštových známok s nominálnou hodnotou v slovenskej mene za iné platné poštové známky, tzn. za poštové známky s nominálnou hodnotou v mene euro, resp. so symbolom nominálnej hodnoty sa nebude vykonávať.
- Do 90 dní od skončenia platnosti poštových známok s nominálnou hodnotou v slovenskej mene, tzn. v priebehu prvých troch mesiacov roka 2010, Slovenská pošta dokončí ich stiahnutie a zásoby zničí v spolupráci s rezortným ministerstvom.
- Od **1. 1. 2010** bude na zaplatenie poštových služieb možné používať len poštové známky so symbolom nominálnej hodnoty a s nominálnou hodnotou v mene euro.

■ Prvé poštové euroznámky na Slovensku

Na základe schváleného emisného plánu slovenských poštových známok na rok 2009, **1. januára 2009** Slovenská pošta vydá prvú príležitostnú poštovú známku nominálnej hodnoty 1 euro. Autorom výtvarného návrhu a rytcom tejto poštovej známky je akad. maliar Martin Činovský. Poštová známka na upravenom tlačovom liste so šiestimi známkami, ku ktorej budú zároveň vydané aj sprievodné filatelistické produkty, bude vytlačena ocelotlačou z plochých platní v kombinácii s ofsetom v náklade 100 tisíc kusov.

architektúry. Na známkach nie sú zobrazené len pohľady na kostolíky, ale aj architektonické detaily typické pre románske umenie, pretože architektúra bola v minulosti nositeľom ostatných umeleckých druhov. Ďalšou požiadavkou vydavateľa bolo, aby tieto pamiatky reprezentovali celé územie Slovenska podľa súčasného geopolitického rozdelenia na osem vyšších územných celkov.

Poštové známky č. 1 – 8 budú tlačené technikou rotačnej ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou, č. 12 ocelotlačou z plochých platní v kombinácii s ofsetom. Poštové známky č. 9. – 11. budú tlačené ofsetom.

Autormi výtvarných návrhov a rytcami poštových známok sú nasledujúci umelci:

Druhého januára 2009 Slovenská pošta vydá ďalších dvanásť euroznámok. Osem výplatných poštových známok bude kopírovať štruktúru ôsmich euromincí a štyri príležitostné poštové známky budú mať nominálne hodnoty podľa najčastejšie používaných výplatných hodnôt. Tieto poštové známky sú súčasťou nového emisného radu „Kultúrne dedičstvo Slovenska – predrománske a románske pamiatky“. Prvé poštové euroznámky budú mať nový dizajn, na ktorom participoval holandský dizajnér slovenského pôvodu Peter Bilak a renomovaný slovenský grafik Peter Augustovič. Ich návrhy možno nájsť na príloženom letáku, ktorý vydala Slovenská pošta.

Základnou myšlienkou novej emisie euroznámok je prezentovať slovenské kultúrne dedičstvo z počiatkov kresťanskej kultúry na Slovensku, pretože práve kresťanstvo bolo v minulosti zjednocujúcim prvkom celej Európy. Emisný rad prezentuje historicky vysoko hodnotné a v povedomí širšej verejnosti málo známe kultúrne pamiatky z obdobia 9. – 13. storočia, ktoré sú roztrúsené po celom území Slovenska. Na výtvarných návrhoch poštových známok participovali najvýznamnejší slovenskí autori poštových známok, siedmi výtvarníci P. Augustovič, I. Benca, R. Brun, A. Feke, D. Kállay, K. Felix a P. Uchnár a traja rytcia R. Cigánik, A. Feke a F. Horniak. Išlo o konzistentný tím umelcov koordinovaných finálnym dizajnérom P. Augustovičom, pričom jednou z požiadaviek vydavateľa bolo, aby známky boli na prvý pohľad farebne ľahko rozlíšiteľné tak ako bankovky. Spoločným znakom týchto výplatných poštových známok je rovnaké šrafovanie pozadia, jednotná úprava a formátovanie písma fontom Fedra od Petra Bilaka. Zjednocujúcim motívom, v doterajšej histórii slovenskej známkovej tvorby najrozsiahlnejšej série známok, je motív sakrálnej

1. Kaplnka sv. Margity, Kopčany – Peter Uchnár, Arnold Feke
2. Rímskokatolícky kostol Panny Márie, Boldog – Peter Augustovič, Rudolf Cigánik
3. Rotunda sv. Margity, Šivetice – Igor Benca, Rudolf Cigánik
4. Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa, Sedmerovec-Pominovce – Róbert Brun, Rudolf Cigánik
5. Evanjelický (pôvodne rímskokatolícky) kostol vo Svätušiaci – Arnold Feke
6. Rímskokatolícky katedrálly kostol sv. Martina, Spišské Podhradie-Spišská kapitula – Peter Uchnár, Arnold Feke
7. Rímskokatolícky kostol Panny Márie, Biňa – Karol Felix, František Horniak
8. Rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela, Dražovce – Karol Felix, František Horniak
9. Pôvodne rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, Čierny Brod – Peter Augustovič
10. Rímskokatolícky kostol sv. Štefana kráľa, Žilina-Závodie – Róbert Brun
11. Rímskokatolícky kostol sv. Egídia, Ilja – Igor Benca
12. Rímskokatolícky farský kostol sv. Kríža, Hamuliakovo – Dušan Kállay, Martin Činovský (hárček – jedna známka s kupónmi)

Ukážky výtvarných návrhov sú pracovnými verziami vo forme kresieb, v dôsledku čoho finálna podoba poštových známok nemusí presne zodpovedať uverejneným výtvarným návrhom. Účelom ich uverejnenia je poskytnutie prvej informácie o pripravovaných emisiách poštových známok v súčasnom štádiu procesu prípravy ich výroby. (spracoval **pem-**)

NOVÉ MINCE

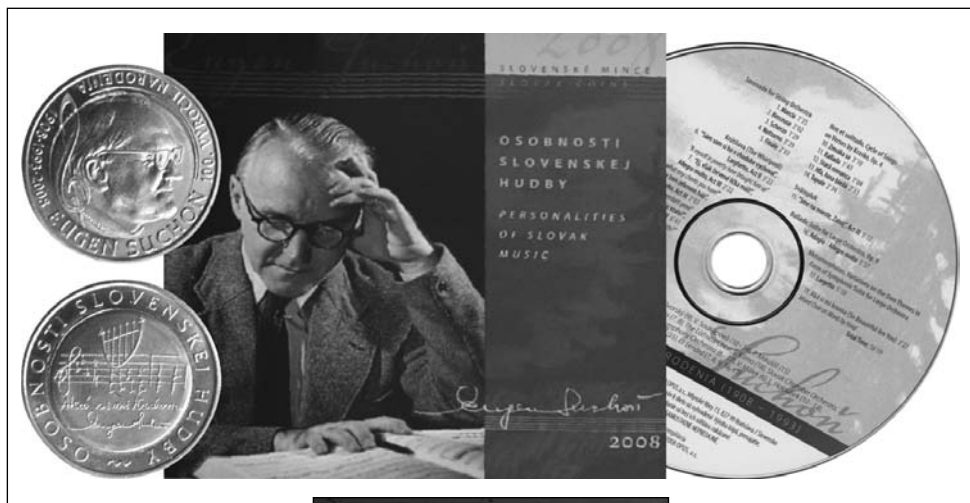
■ Slovenské obehové mince 2008: Eugen Suchoň – 100. výročie narodenia

Kremnická mincovňa 13. augusta 2008 dodala na trh sadu obehových mincí ročníka 2008 s názvom Osobnosti slovenskej hudby – Eugen Suchoň.

Mince so žetónom sú uložené v pevnom priehľadnom kryte, ktorý sa zasúva do polokartónového obalu 105 x 150 mm ako súčasť ďalšieho obalu s CD nosičom s najznámejšími dielami autora. V obale sú v slovenskom a anglickom jazyku texty približujúce osobnosť

kom prof. Vítězslava Nováka a kde dozrelo nielen jeho kompozičné, ale predovšetkým umelecké majstrovstvo. Diela, ktoré vznikli počas pražského štúdia, ako aj diela, ktoré Suchoň vytvoril v rokoch 1933 – 1938 (Baladická suita, Sonatina pre husle a klavír, kantáta Žalm zeme podkarpatskej) presvedčivo ukázali, že spojenie prvkov slovenskej ľudovej hudby s modernou kompozičnou technikou predurčujú ich autora za zakladateľa slovenskej národnej hudby.

Počas druhej svetovej vojny Eugen Suchoň pracoval na opere Krútnava, ktorej základom sa stal dej novely Mila Urbana Za vyšným mlynom. Premiéra opery sa konala v decembri roku 1949 v SND v Bratislave. Po triumfálnom úspechu Krútnavy sa široká verejnosť natrvalo presvedčila, že vznikla prvá slovenská národná opera. Po viac ako desiatich rokoch zaznela na scéne

Eugena Suchoňa doplnené fotografiami majstra a zábermi z jeho hudobných diel. Na zadnej strane sú parametre obehových mincí.

Eugen Suchoň sa narodil 25. septembra 1908 v Pezinku ako syn organistu. Jeho mimoriadne hudobné nadanie sa začalo naplno rozvíjať v rodinnom prostredí. V roku 1920 začal študovať hru na klavír u prof. Fríca Kafendu na Hudobnej škole v Bratislave, ktorá bola v roku 1927 povýšená na Hudobnú a dramatickú akadémiu pre Slovensko. Ako 24-ročný absolvent akadémie v odbore kompozícia a klavír sa zapísal na Majstrovskú školu pražského konzervatória, kde sa stal žia-

SND jeho druhá opera, historická hudobná dráma Svätopluk. Skladateľskú činnosť sprevádzala aj neúnavná pedagogická aktivita. Bol vymenovaný za profesora Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave, neskôr pôsobil na Katedre hudobnej vedy FF UK v Bratislave. Stál pri zrode Slovenskej filharmónie, Vysokej školy múzických umení, Slovenského ľudového umeleckého kolektívu, Lúčnice a Bratislavských hudobných slávností. V roku 1958 bol vymenovaný za národného umelca a stal sa nositeľom aj ďalších spoločenských a umeleckých uznaní. Zomrel v Bratislave 5. augusta 1993.

PREHLAD PRILEZITOSTNYCH PECIATOK jul-august 2008

dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

KEŽMAROK 1

- 11.7.2008 Kežmarok 1: **EURÓPSKE LUDOVÉ REMESLO** • Zdeňek Baliga • čierna
- 12.7.2008 Čierny Balog: **DEŇ STROMU** • Jindřich Stanek • zelená

- 18.7.2008 Dolný Ohaj: **NÁRODNÝ BUDITEĽ A ZAKLADATEĽ MS** • František Horniak • čierna
- 22.7.2008 Nitra 1: **1. PUTOVNÁ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA - MOČENOK** • Jozef Kútny • čierna

- 26.7.2008 Lučenec 1: **MS V PARAŠUTIZME** • František Horniak • modrá
- 27.7.2008 Lubina: **SLOVENSKE PUVSTANIE 1848-1849** • Ivan Kubela, Vladimíra Kmetová • čierna

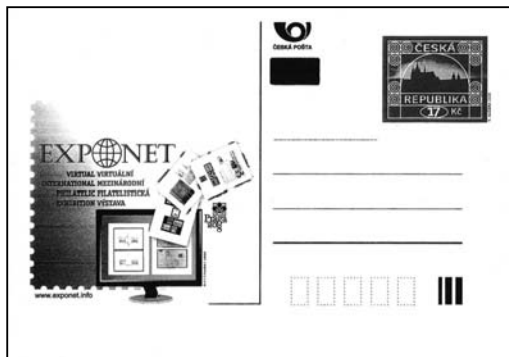
- 3.8.2008 Bratislava 1: **XXIX. OLYMPIJSKÉ HRY - PEKING** • František Horniak • modrá
- 3.8.2008 Trenčín 4: **BITKA PRI TREŇČINE 1708 - 2008** • Jozef Korený, Janka Masárová • čierna

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR vydalo 28. mája 2008 príležitostný poštový lístok **EXPONET** s vytlačenou známkou so siluetou Pražského hradu nominálnej hodnoty 17 Kč (známka voľne pripomína prvé známky ČSR od Alfonza Muchu Hradčany, ktoré vyšli 18. 12. 1918).

Na internetovej adrese www.exponet.info bola 2. júla 2004 otvorená medzinárodná filatelistická *on line* výstava. Vo vysokom grafickom rozlíšení prináša takmer 400 poštovohistorických a filatelistických exponátov vystavovateľov z 36 krajín sveta. Mnohé z nich patria do fondu svetového kultúrneho dedičstva a možno ich vidieť iba na Exponete, ktorý bude aj súčasťou Svetovej výstavy poštových známok PRAGA 2008. EXPONET bol zaradený do oficiálneho programu výstavy ako sprievodná akcia a návštevníci budú mať na výstave k dispozícii počítačovú sieť.

Poštový lístok viacfarebným ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha.

Dňa 11. júna 2008 bol daný do obehu 14. súbtor ôsmich obrazových poštových lístkov s motívmi cirkevných pamiatok ČR. Vytlačená známka má nominálnu hodnotu 10 Kč a jej autorom je B. Housa. Obrazové lístky sú označené číselným radom A169/2008 – A176/2008 a zobrazujú tieto pamiatky:

Praha – bývalý kláštor benediktínok založený roku 973 s bazilikou sv. Juraja; **Kostelní Vydří** – pôsobivý areál karmelitánskeho kláštora v barokovom štýle postavený v rokoch 1746 – 1752; **Chlum sv. Maří** – kláštor krížovníkov dokončený r. 1728 s trojlodovým kostolom Nanebovzatia P. Marie a sv. Maří Magdaleny;

Český Krumlov – areál minoritského kláštora založeného r. 1358 s kostolom Božieho tela a Zvestovania P. Márie; **Brno** – kapucínsky kláštor s kostolom Nalezení sv. Kříže; **Bílá voda** – monumentálny barokový komplex farského kostola Navštívenia P. Márie postaveného v r. 1755 – 1765; **Svätý Kopeček u Olomouce** – s chrámom Navštívenia P. Márie; **Znojmo** – dominikánsky kláštor s kostolom Povýšenia sv. Kříža založený r. 1243.

Poštové lístky boli vytlačené viacfarebným ofsetom v tlačiarňi Victoria Security Printing, a. s.

Ministerstvo priemyslu a obchodu ČR vydalo 18. júna 2008 na propagáciu **Svetovej výstavy PRAGA 2008** dva príležitostné poštové lístky s vytlačenou známkou so siluetou Pražského hradu nominálnej hodnoty 10 Kč a 17 Kč (známka voľne pripomína prvé známky ČSR od Alfonza Muchu Hradčany, ktoré vyšli 18. 12. 1918).

Na lístku 10 Kč je pohľad na miesto konania výstavy – Priemyslový palác. Na lístku 17 Kč je Alpský salónik Poštového múzea v Prahe, vyzdobený nástennými maľbami Josefa Navrátila.

Poštové lístky viacfarebným ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha.

Rakúsko

Rakúska pošta vydala 1. septembra 2008 dve zámky s námetom kvetov, avšak netvoriace spoločný emisný rad. Prvá z nich, nominálnej hodnoty 50 centov, je pokračovaním radu výplacných známok a znázorňuje **orlíček obyčajný**

(*Aquilegia vulgaris* L.). Je to trváca rastlina vysoká až 80 cm, s prízemnými listami, trojpočetné, dvojito perovito zložené

s vajcovitými lístkami – modrofialové kvety má dlhé až 5 cm, zvláštne sú tým, že päť sfarbených kališných lístkov, ktoré vyzerajú ako korunné lupienky, sú ešte zvonka obklopené ďalšími okvetnými lístkami. Kvitnica obklopená ďalšími okvetnými lístkami. Kvitnica mája, začiatkom júna a v júli. Orlíček obyčajný sa vyskytuje vo svetlých listnatých lesoch, ale nájdeme ho aj na suchých a horských lúkach. Je rozšírený takmer

v celej strednej Európe, u nás je ohrozený a zákonom chránený. Známkou hlbkotlačou vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade dva mil. kusov.

Druhá známka je umeleckým dielom, reprodukciou obrazu kérie japonskej (*kerria*

japonica L.- nem. Ranunkel). Obraz má rozmery 30 x 35 cm a bol namalovaný akvarelovými farbami. Jeho autor-kou je Judith Schimany, ktorá už svoje diela s námetom rôznych prírodných krás vystavovala vo viacerých mestách v Európe.

Známka nominálnej hodnoty 55 centov bola vyláčene- ná ofsetom v náklade 200 tis. kusov.

Poľsko

Pri príležitosti Svetovej filatelickej výstavy **EFIRO 2008** v Bukurešti Poľská pošta vydala 20. júna 2008 hárček s jednou známkou nominálnej hodnoty 8 zł. Prvá

výstava EFIRO (Romanian Philatelic Exhibition) sa konala v roku 1932, druhá v roku 1998 pri príležitosti 140. výročia vydania prvej rumunskej známky, tretia v roku 2004 v rámci 130. výročia UPU a nakoniec štvrtá v dňoch 20. až 27. júna 2008, ktorej mottom bolo

„Čas plynie, ale známky ostávajú“. V rámci výstavy sa uskutočnilo aj zasadnutie Medzinárodnej filatelickej federácie (FIP).

Číslovaný hárček rozmerov 90 x 70 mm bol vyláčene- ný rotačnou ocelotlačou v náklade 360 000 kusov s perforáciou a 60 000 kusov bez perforácie.

Ukrajina

Ukrajinská pošta vydala 18. júna 2008 hárček roz- merov 120 x 84 mm so štyrmi známkami a doplňujúco kresbou pod názvom **Krymská prírodná rezervácia**.

Známky majú rovnakú nominálnu hodnotu 1 UAH. Na hárčeku je zobrazená charakteristická fauna a flóra rezervácie, ktorá je chránená. Hárček bol vyláčene- ný viacfarebným ofsetom v náklade 120 000 kusov.

Ukrajinská pošta vydala 8. augusta 2008 v emisnom rade **Ukrajinské lokomotívy** štvrtú sériu s ďalšími štyrmi

známkami s rovnakou nominálnou hodnotou 1 UAH. Znám- ky rozmerov 52 x 25 mm boli vyláčene viacfarebným ofse- tom na tlačových listoch s 11 známkami a jedným kupón- om v náklade po 140 000 kusov. (spracoval -pem-)

MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (2)

Alex Urminský

1. Kde sa vzala a ako vznikla pohľadnica?

Viaceré pramene o vzniku pohľadníc začínajú asi tak, že „...už v starom Egypte... Perzii ... Grécku sa posielali správy...!“ Osobne si myslím, že s pohľadnicami, tak, ako ich dnes vnímame, to nemá nič spoločné. Vela spoločného s nimi nemajú ani často uvádzané „predchodkyne či predchodcovia pohľadníc“, ktoré sú však obec-

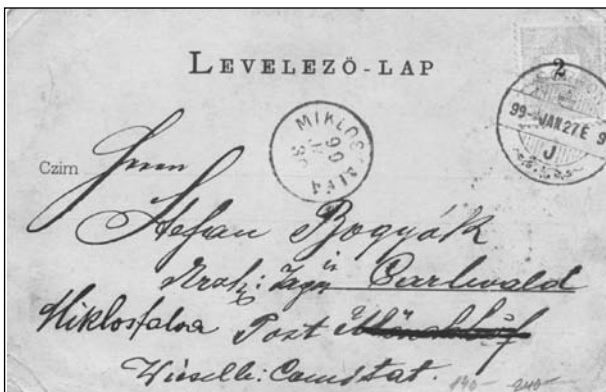
pohľadníc, bude treba osvojiť si viaceré termíny a súvislosti. Preto sa k tejto problematike ešte neskôr vrátíme.

2. Základné pojmy a názvoslovie vo filokartii

Filokartia je zberateľský odbor, ktorého predmetom záujmu je zbieranie pohľadníc, ich štúdium, využitie, adjustácia a prezentácia. Jej súčasťou je tiež história vývoja pohľadníc, umelecká tvorba a polygrafická výroba, vrátane osobností a firiem zabezpečujúcich ich produkciu.

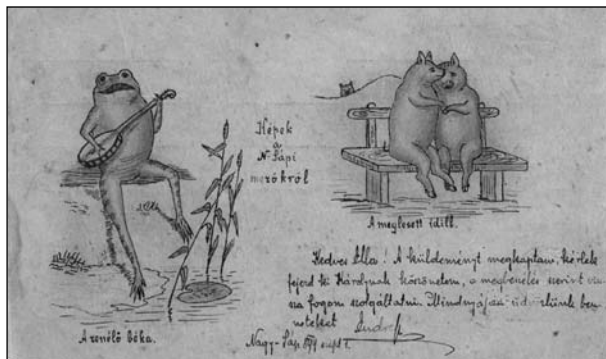
Pohľadnica. Pohľadnicou v zásade rozumieme kartónový papier obdĺžnikového tvaru, ktorý má na jednej strane obrazový motív a na druhej strane predznačené miesto na napísanie adresy prijímateľa, nalepenie poštovej známky a jej znehodnotenie pečiatkou a po roku 1905 aj priestor na napísanie krátkej správy. Známka slúži na úhradu poštovného za doručenie pohľadnice. Rozmer pohľadnice sa postupne ustálil na klasický formát 130 x 90 mm, s toleranciou $\pm 2 \div 3$ mm obidvoch rozmerov. Po II. svetovej vojne bol prijatý tzv. svetový formát 145 x 105 mm. V Československu platila najskôr

ON a potom ČSN 88 4674, ktorú pod rovnakým číslom prevzala aj STN, avšak už nie je normou záväznou. V súčasnosti sú vydávané pohľadnice viacerých rozmerov a tvarov. Na tlač pohľadníc sa v zásade používa bez-

Obr. 4. Lístok uhorskej poštovej správy vytrankovaný 2 halierovo známku odoslaný v roku 1899 z Klátovej Novej Vsi do Miklósfalvy v dnešnom Rumunsku.

ne prijímané, ako kroky k ich etablovaní ako otvorenej poštovej zásielky na zasielanie textových správ a nositeľov obrazovej informácie, čo je už niečo ako definícia. Prijímame najrozšírenejší názor z literárnych prameňov (1, 2 a 3) že vznikla v Nemecku. Prvenstvo sa najčastejšie priznáva Augustovi Schwarzovi z Oldenburgu, ktorý vydal sériu 25 kusov pohľadníc rôznych miest v roku 1870. K tomu, aby sa pohľadnice mohli vyvinúť a celosvetovo rýchle rozšíriť, prispeli tri dôležité faktory, či vývojové línie. Je to rozvoj reprodukčnej a fotografickej techniky a technológie, zlacnenie poštovného pre otvorené listové zásielky a celkovým uvoľnením spoločenského života vďaka rozvoju výroby a dopravy. Ved len početná vrstva ekonomicky sebastačných ľudí, ktorí mali viac času na osobné záľuby a cestovanie, bola predpokladom rozšírenia nového druhu korešpondencie. Aby sme lepšie vnímali jednotlivé etapy vývoja

Obr. 5. Ručne malovaná pohľadnica na uhorskom poštovom listku rozmerov 138 x 84 mm, odoslaná v r. 1899 z Nagy-Sápu do Mező-Túru.

Obr. 5a. Litografická pohľadnica Kúpeľov Piešťany vydaná Karolom Schwidernochom vo Viedni, odoslaná v roku 1895 do Kromeriža.

drevitý kartónový papier hrúbky 310 až 400 mikrónov, čo zodpovedá hmotnosti 260 až 300 g/m², ktorého povrch môže byť matný a hladný. V súčasnosti používaný papier na tlač pohľadníc má obchodné označenie Trucato. Povrchová úprava, napr. lakovanie, sa vykonáva až po natlačení.

Predbežné pohľadnice majú ručne maľované alebo vytlačené obrázkové dekorácie, vyrábané jednotlivo alebo v malom náklade, na poštové lístky s natlačenou známkou rozmerov 120 x 84 mm, na žltom kartóne, ktoré boli poštou vydávané po roku 1869. Z územia Slovenska sa za najstaršiu predbežnú pohľadnicu uvádza prítláč tatranského motívu na poštový lístok, podaný na prepravu na Štrbskom Plese 18. augusta 1888.

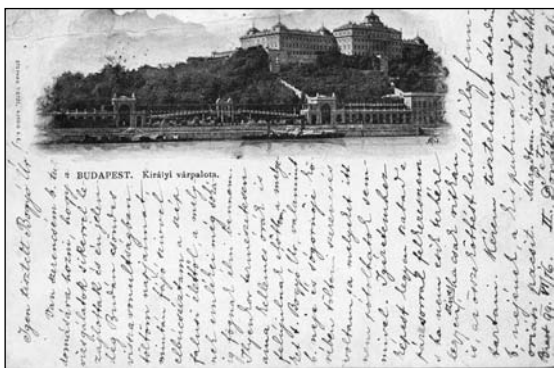

Obr. 6. Uhorská miléniová pohľadnica z roku 1896 poslaná v roku 1906 z Budapešti do Piešťan.

Za **prvé pohľadnice** sa všeobecne považujú pohľadnice A. Schwartzta z Oldenburgu. Jednotlivé štáty identifikujú svoje prvé pohľadnice odlišne. Ako najstaršie z územia Slovenska sú uvádzané litografické pohľadnice Trenčína a Bratislavy (1892), Dobšinskej ľadovej jaskyne (1893) a Piešťan (1894).

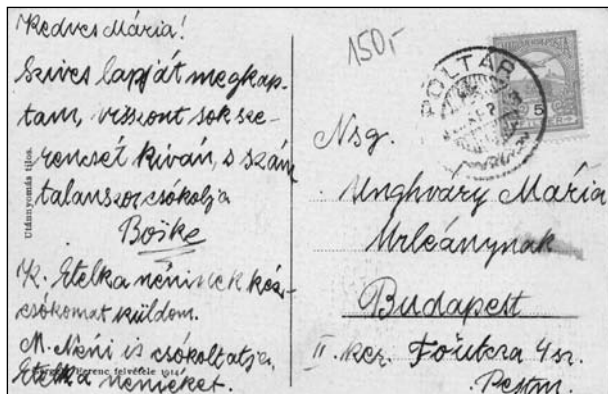
Klasické pohľadnice boli vydávané po roku 1876, hlavne však po roku 1880 do začiatku I. svetovej vojny (1914). Najväčší podiel tvoria pohľadnice s tzv. dlhou adresou, teda do r. 1905. Jednotlivé štáty, najmä novovzniknuté a mimoeurópske, vymedzujú obdobie klasických pohľadníc odlišne. Medzi klasické pohľadnice Uhorska sa radí séria litografických miléniových pohľadníc z roku 1896 s natlačenou známkou, medzi ktorými sú dva motívy zo Slovenska.

Pohľadnice s dlhou adresou sú tie, na ktorých je

Obr. 7. Pohľadnica s dlhou adresou. Obrazová strana: Pohľad na kráľovské sídlo v Budapešti. Pohľadnicu vydal Stephan Tietze v Ústi nad Labem. Odoslaná bola v r. 1899 do Miklósfalvy.

Obr. 8. Pohľadnica s krátkou adresou odoslaná v roku 1914 z Poltáru do Budapešti. Na obrazovej strane je textilná tovareň v Lučenci.

celá adresová strana určená na nalepenie poštovej známky a na poštovú pečiatku a na napísanie adresy prijímateľa. Krátka správa adresátovi mala vynechať priestor na obrazovej strane pohľadnice. Obrázok vtedy nepokryval celú stranu.

Pohľadnice s **krátkou adresou** sú tie, na ktorých je adresová strana pohľadnice rozdelená zvislou čiarou na dve polovice. Pravá je určená na poštovú známku, pečiatku a adresu. Ľavá polovica je vyhradená na napísanie krátkej správy adresátovi. Celá druhá strana je určená na obrazový motív a nazývame ju obrazovou. Poštová

správa takéto rozhodnutie prijala koncom roka 1904 a v praxi do roku 1905. Svetová poštová únia (UPU) ho odobrila v roku 1906.

(pokračovanie)

Spoločné vydanie – autogramiáda autora a rytca

Pri príležitosti konania veľtrhu Sběratel a Svetovej výstavy Praga 2008 vyjde háčiek spoločného vydania Slovenska a Česka s námetom osobnosti Karola Plicku, ktorý bol najmä v medzivojnovom období výraznou osobnosťou, spájajúcou oba národy.

Po vzniku samostatného Československa v službách Matice slovenskej v Martine zbieral a zapisoval notácie a texty ľudových piesní (1924 – 1939). Spočiatku kresbou a neskôr čoraz viac aj fotograficky zachytával prostredie, v ktorom piesne vznikali. Tak sa zrodili prvé súbory fotografií, zachytávajúce ľudí, krajinu, ľudovú architektúru, prvky obytného prostredia, pracovné činnosti a obradové zvyklosti. Výberom z týchto fotografií vznikli umelecké pohľadnice, ktoré vydávala Matica slovenská už v rokoch 1924 – 1926. Výsledkom jeho ďalších aktivít bol prvý slovenský zvukový film Zem spieva (1932 – 1933), moderná filmová báseň, ktorá mala byť „chválou života na slovenskom vidieku od jari do zimy“. V 30. rokoch v jeho tvorbe úplne prevládli fotografie, ktoré boli v niečom blízke monumentálnym obrazom Martina Benku, ale navyše obsahovali výrazné poetické črty. Plicka z nich zostavil obrazovú knihu Slovensko

(1937), prvú a veľmi obľúbenú slovenskú fotografickú publikáciu, ktorá neskôr vychádzala v početných reediciách.

Plicka svojim fotografickým dielom odkryl minulosť pre súčasnosť, odkryl prameň ľudskej fantázie a pritom išiel stále za tradíciou.

Háček vydajú obo poštové správy, Česká pošta aj Slovenská pošta, v prvý deň konania oboch akcií.

Slovenská pošta pripravila na 13. septembra 2008 o 13. hod. autogramiádu autora výtvarného návrhu háčeka Dušana Kállaya a rytca Miloša Ondráčka, ktorá sa uskutoční pri stánku Slovenskej pošty. (-pem-)

Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (VI)

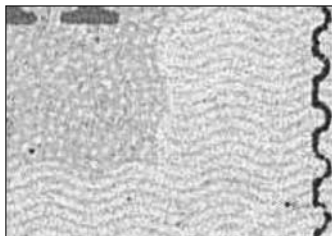
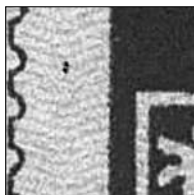
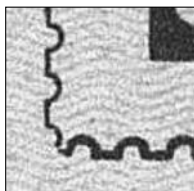
Jaroslav Čtvrtečka

IV. Terciárne chyby na jednotlivých tlačových doskách – vyobrazenia (4)

Hářčekové pole 7 (11)

Kombinácia dosiek 111

- **SZ 1 známka 2 K - (1)** – dolu, zúbky pod písmenami **ESKOS** názvu **ČESKOSLO...** slabšia tlač, **známka 5 K - (2)** – dolu, nedotlač ľavého rohového zúbka vo vodorovnej časti, **- (3)** – 17 mm vpravo od pravého zúbkovania známky **5 K** vo výške 2. zúbka zdola 0,5 mm vodorovná čiara (v malej časti nákladu).
- **M 1 známka 6 K - (1)** – vľavo, medzi známkou a zúbkováním vo výške päť písmena **K** hodnotového údajja bod, prechádzajúci do výraznej škrvny, **- (2)** – meno **LEO GAJZICA** zeslabené (v malej časti nákladu); výrazne zoslabené – v prevažnej časti nákladu, **známka 5 K - (3)** - 2,2 mm vľavo od ľavého zúbkovania vo výške 4. zúbka zhora smerom k stuhe slabá zvislá čiara dĺžky 6 mm (v malej časti nákladu).
- **Č 1 známka 6 K - (1)** - vľavo, 0,5 mm vľavo od 5. zúbka zdola slabý bod,

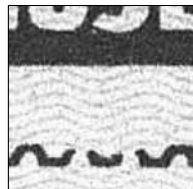
nápis DO VLASTI - (2) - 3,1 mm pod písmenami **TI** slabý bod,

pravé meandre - (3) - 7 mm vpravo od 5. meandra zdola bod.

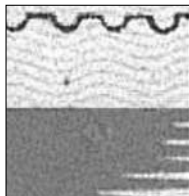
Kombinácia dosiek 222

- **SZ 2 známka 2 K - (1)** – dolu, poškodený 2. a 3. oblúčik zúbkov zľava; 1., 2., 7., 8. a 9. oblúčik zúbkov sprava, **známka 5 K - (2)** – dolu, useknutý 9. a 10. oblúčik zúbkov zľava, **známka 6 K - (3)** - časti písmen **ZICA** mena **GAJZICA** (v malej časti nákladu).
- **M 2 lavé meandre - (1)** - vľavo, 7 mm od 1. meandra zdola výrazná vlnovka, **lavé zakončenie stuchy - (2)** - vľavo, 5,6 mm od dolného rohu výrazný bod, **dolné meandre - (3)** - 2,5 mm nad 4. meandrom zľava bod,

známka 6 K - (4) - 4,5 mm vpravo vo výške 1. - 6. zúbka zdola slabá zvislá čiara dĺžky 6,5 mm (v malej časti nákladu).

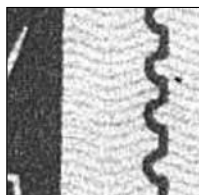
- **Č 2 známka 2 K - (1)** – hore, 0,6 mm nad známkou pod 11. oblúčkom zúbkov sprava bod,
nápis APRÍL - (2) - v päte písmena **P** zárez.

Hárčekové pole 8 (5)

Kombinácia dosiek 111

- **SZ 1 známka 2 K - (1)** – dolu poškodený 2. oblúčkik zúbkov sprava,

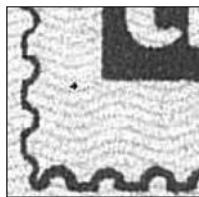
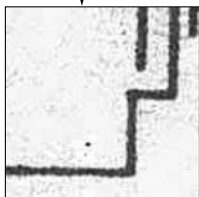
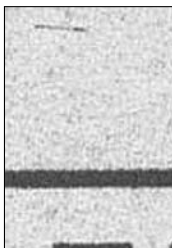

známka 5 K - (2) – vpravo, 0,2 mm vpravo od 10. zúbka zdola bod,

známka 6 K - (3) – hore, poškodený 5. - 9. oblúčkik zúbkov zľava,

nápis ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA - (4) - 3,5 mm nad stuhou, nad písmenom **V** 1,2 mm čiara (v malej časti nákladu).

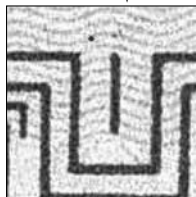
- **M 1 nápis ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA - (1)** - 4,4 mm pod stuhou, pod písmenom **A** bod,
nápis 1945 modrý - (2) - v pravom dolnom rohu rámečka 1 mm sprava, zdola 0,6 mm bod

známka 6 K - (3) - vľavo, 0,7 mm od ľavého dolného rohu známky bod,

- **Č 1 nápis NÁVRAT - (1)** - 2,6 mm nad ľavou stranou písmena **T** bod,

- dolné meandre - (2)** - 0,6 mm nad 10. meandrom sprava bod,

- veľký štátny znak - (3)** - v pravom hornom rohu rámečka zvislá škvrna.

Kombinácia dosiek 222

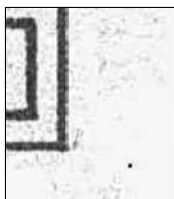
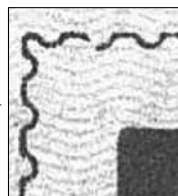
- **SZ 2 známka 2 K - (1)** – dolu, poškodená väčšina oblúčkov zúbkov,

známka 6 K - (2) - hore prerušovaný 2. oblúčkik zúbkov zľava,

- **M 2 nápis ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA - (1)** - 3,2 mm nad stuhou, nad písmenom **A** bod,

nápis 1945 modrý - (2) – v pravom hornom rohu rámečka sprava 1 mm, zhora 1,3 mm bod

pravé meandre - (3) - vpravo, 1,3 mm od pravého rohového meandra bod,

známka 6 K - (4) - v mieste 4. oblúčka zúbkov pravého zúbkovania zhora známky 6 K tri body,

- **Č 2 nápis ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA - (1)** - 5,6 mm nad stuhou, nad písmenom **V** škvrna,
nápis DO VLASTI - (2) - vľavo, 10,1 mm šikmo dolu od päty písmena **D** bod.

Farby sú označené skratkami: **SZ** – sivozelená, **M** – modrá, **Č** – červená.

(z podkladov autora spracoval -pem-)

Telefónne karty nielen na telefonovanie – III. časť

Privátne karty (B), s ktorými sa dalo tiež telefonovať (bolo to však skôr neobvyklé), hlavne z obdobia rokov 1993 a 1994, sa vyznačovali nominálnou hodnotou 21 Kč, resp. boli nabité v rozsahu od 5 do 10 jednotiek; náklady sa pohybovali v tom období od 2 000 do 10 000 kusov. V neskoršom období náklady prudko poklesli, niekedy až na úroveň 100 kusov. Celkovo je katalogizovaných 29 kusov privátnych kariet (B 1 až B 29).

Opačný trend mali darčekové karty (A), ktoré hlavne v rokoch 1993 a 1994 mali náklady len od 50 do 500 kusov. Neskoršie ich náklady mierne stúpili. Rovnako ako s privátnymi, tak aj s darčekovými kartami bolo teoreticky možné telefonovať, ale bola to skôr zriedkavosť. Celkovo je katalogizovaných 30 kusov darčekových kariet (A 1 až A 30).

Poslednou skupinou týchto kariet, s ktorými sa dalo aj telefonovať, boli testovacie karty používané technikmi pri kontrole a nastavovaní verejných telefónnych automatov. Boli nabité väčšinou 10 jednotkami a vzadu mali nápis „Specimen“. Celkovo je katalogizovaných 9 kusov testovacích kariet (D 1 až D 9).

Keď už opisujem jednotlivé skupiny CityCards, len na ilustráciu dopĺňam, že karty na jednorazové použitie (E) mali skutočne zvláštne a jednorazové použitie, aj to len v uzavretom systéme. Od roku 1994 ich bolo možné v kúpeľoch Kynžvart (v západočeskom okrese Cheb) použiť len na nákup minerálnych vôd za výhodnejšiu cenu. Tomu zodpovedali aj ich hodnoty – za 150 Kč spolu 150 litrov, za 300 Kč spolu 300 litrov, resp. za 1 000 Kč spolu 1 000 litrov minerálnej vody. S týmito kartami nebolo možné telefonovať. Celkovo sú katalogizované štyri kusy tejto skupiny kariet (E 1 až E 4).

Špecifickou skupinou boli aj karty na výdaj cestovných lístkov ČSD a na autobusovú dopravu (F). Tieto karty sú dlhodobo atraktívne aj pre zberateľov TK (napriek tomu, že sa nimi nedalo telefonovať), pretože sú tematicky veľmi pekne zamerané – v prevažnej miere sú na nich vyobrazené staré lokomotívy (obr. 8 a 9). Slúžili na nákup cestovných lístkov na niektorých staniciach Českých dráh. Výhodou kariet bolo, že šetřili čas cestujúcim pri čakani pred pokladňami a pomocou nich bolo možné kúpiť

si cestovné lístky aj v čase, keď pokladne neboli otvorené. Cestujúcej verejnosti boli z 18 kusov katalogizovaných kariet na lístky ČD dostupné len 4 rôzne – a to kat. číslo F 2 (obr. 8 – na obálke), F3 (obr. 9), F 15 a F 17 (náklady boli vždy po 10 000 kusov, nominálne hodnoty boli 200 Kč alebo 300 Kč). Ostatné tieto karty v nákladoch od 100 do 200 kusov mali skôr len reprezentačnú funkciu.

Samostatnou kapitolou tejto skupiny sú aj 3 karty (katalóg F 19 až F 21) nominálnych hodnôt po 200 Kč, ktoré sa používali len v meste Třebíč, kde s nimi bolo možné kúpiť cestovné lístky na autobusovú prepravu v Třebíči a aj minerálne vody v trebičských nonstop automatoch. Osobne som sa s nimi doteraz nestretol. Celkovo je katalogizovaných 21 kusov zo skupiny „dopravných“ kariet (F 1 až F 21).

Keď som sa pokúšal zistiť, kedy boli v MOT aspoň čiastočne spomenuté a predstavené CityCards, tak som sa dostal až do MOT 24 (a to je už rozdiel rovných 100 MOT alebo viac ako 8 rokov ...), vtedy autor príspevku Pavol Ondráška, dlhoročný spolupracovník časopisu Zberateľ, o nich písal v spojitosti s použitím týchto kariet na Slovensku.

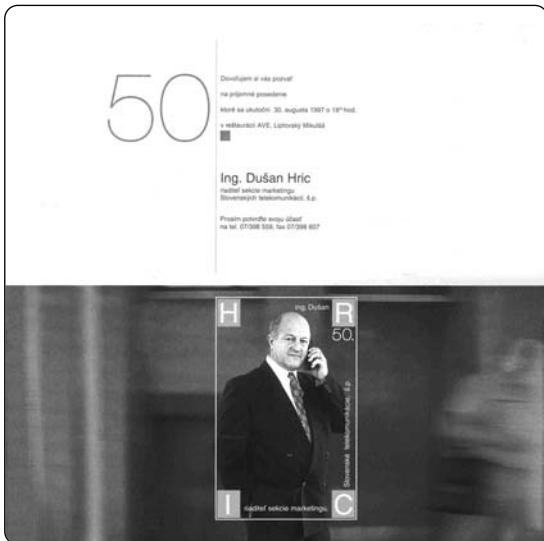
Na záver opisu kariet, ak slúžia aj na iné účely, by som rád ešte spomenul aj privátnu slovenskú kartu –

katalógové číslo C 5 s označením 06P/97 ST (obr. 10). Na karte bol použitý čip GEM 12. Zberatelia ju poznajú pod familiárnou skratkou „Hric“ – v skutočnosti ide o kartu,

ktorú si dal vyrobiť v mesiaci august 1997 pri príležitosti svojich „abrahamovín“ vtedajší riaditeľ sekcie marketingu Slovenských telekomunikácií, š. p., p. Ing. Dušan Hric. Karta mala náklad len 500 kusov a 10 jednotiek. Hoci poznáme niekoľko kusov slovenských prvotných TK v takomto istom náklade, medzi nimi je výrazný rozdiel – táto karta nebola vydaná na účely ďalšieho predaja ako niektoré iné, preto je veľmi ťažko dostupná a ja som presvedčený, že je to de facto najvzácnejšia slovenská karta zo skupiny všetkých základných verejných, darčkových a prvotných kariet (nemám na mysli pri posudzovaní ich vzácnosti rôzne iné anomálie).

Základnou funkciou tejto TK bolo, že slúžila predovšetkým ako pozvánka na jeho súkromné posedenie, pričom bola vložená do papierového obalu (obr. 11). Či niekto z pozvaných hostí využil aj schopnosť tejto pozvánky – telefonovať, nie je mi známe. Miesto, termín a čas posedenia nie sú v tomto prípade podstatné, aj keď sú tieto údaje z papierového obalu jasné. Všetko uzatvára aj samotná papierová pozvánka určená pre dve osoby. ■

Let balónom

Pod názvom „Vyššie a ďalej“ austrálska pošta pri príležitosti 150. výročia prvého úspešného letu teplovzdušného

balóna v Austrálii (1. februára 1858 absolvoval William Dean 13 km let balónom na mestom Melbourne) vydala 6. mája 2008 sériu štyroch známok s námetom balónových letov. Známky vytlačené viacfarebným

ofsetom majú rovnakú nominálnu hodnotu 50 c a zobrazujú teplovzdušné balóny nad stavbami a voľnou krajinou. Teplovzdušný balón je aerostat, ktorý nemožno priamo riadiť. Riadiť sa dá len výška letu. Aerostat sa skladá z vlastného balóna (obalu balóna), závesných lán a koša posádky.

Za začiatok balónového lietania sa považuje 4. jún 1783, keď sa vzniesol teplovzdušný balón bratov Montgol-

fiérovcov pred zrakmi dvora Ludovíta XVI. Ešte v tom istom roku sa vzniesol aj prvý plynom plnený balón. Balóny boli plnené vodíkom alebo svietiplynom a nakoniec bezpečným héliom. Koncom 19. storočia sa objavili aj prvé použiteľné riaditeľné balóny – vzducholode. (-pem-)

Mince na známke

Zberatelia námetu mince na známkach sa potešili novej príležitostnej známke, ktorú vydala 16. mája 2008 monacká pošta na propagáciu pripravovanej výstavy mincí, používaných na území Monaka v období Antiky až po súčasné obehové mince. Výstava sa uskutoční 6. a 7. decembra 2008 v múzeu známok a mincí v Monte Carlu. Známka má nominálnu hodnotu 65 centov. Na známke je minca z roku 1643 a súčasná obehová dvojurová minca.

Vysvedčenia z gymnázií z rokov 1936 – 1946

Školské vysvedčenia sa vzhľadom na množstvo svojho výskytu a na nich vylepených kolkov zaraďujú medzi bežné **fiškálne listinné materiály**. S pochopiteľných dôvodov sa ich zachovalo veľké množstvo.

Napriek v úvode uvedeným skutočnostiam možno školské vysvedčenia s nalepenými kolkami použiť na dokladovanie rozličných ľudských činností a dejinných alebo i územných zmien.

Územné zmeny na východe Slovenska, ktoré sa uskutočnili v rokoch 1938 – 1945 mali odozvu v rôznych oblastiach života spoločnosti, oblasť vzdelávania nevyhnutne. Na potvrdenie predchádzajúcich slov použijem

dvojazyčné maďarsko-slovenské upravené vo viazanej forme v tvrdom obale.

Názov zostavy vysvedčení bol dvojazyčný, jeho slovenská verzia bola „Školská zpráva o prospechu a správaní sa ...“ Na prvej strane bola stupnica známok v maďarčine a v slovenčine a kmeňový list s údajmi o študentke. Na párnych stranách boli polročné vysvedčenia, vľavo bol dvojazyčný zoznam predmetov a známky za ne, vpravo poznámky k priebehu štúdia. V našom prípade tam bola i poznámka o odpustení polovice školného. Nepárne strany od č. 3 obsahujú výročné vysvedčenia, kde sú hlavné údaje vytlačené alebo doplnené rukopisom na ble-dozeleňom podklade, z ktorého vystupuje maďarský štátny znak. Vľavo hore je nalepený maďarský kolok vydania 1934 v hodnote 50 f ako potvrdenie poplatku za vystavenie vysvedčenia, opečiatkovaný riadkovou pečiatkou gymnázia. Celá zostava mala obsahovať 21 strán previazaných trojfarebnou bielo-zeleno-červenou šnúrkou. Konce šnúrky boli na predposlednej strane obalu preplepené suchou pečatou vo forme odtlačku okrúhlej pečiatky školy na kuse papiera.

Vzhľadom na absolvovanie iba časti štúdia na tomto gymnázii, v zostave boli použité iba strany do č. 13, ostatné zostali nevyplnené. Dvojazyčné maturitné vysvedčenie so slovenskou časťou názvu „Vysvedčenie zrelosti z gymnázia“ malo formát približne dvojháruku

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA.

Škola *Rádové čsl. dievčens. reál. gymnázium s. verejnej kongregácie dominikánok v Košiciach.*

Číslo katalogu: *18*

Výročné vysvedčenie.

Marta Krafčíková

narodená dňa *17. júna* 1915. v *Lovinčeku*,
v *zemi Slovenskej*, náboženstva *rím. katolíckeho*,
žiaka *prvej* triedy, dostáva za školský rok 1936/1937 toto vysvedčenie:
Chovanie: *dobrom usporiadaná*

Hlavička vysvedčenia M. K. za školský rok 1936/1937, prvý ročník gymnázia. Kolkový poplatok 1 Kč je uhradený dobovým kolkom rovnakej hodnoty.

dve sady vysvedčení o gymnaziálnych štúdiách dvoch vtedy mladých dievčat.

V prvom jednoduchšom prípade M. K. absolvovala prvé dva ročníky gymnázia na Rádovom čsl. dievčenskom gymnázium kongregácie Dominikánok v Košiciach (s právom verejnosti?) v rokoch 1936 – 1938. Vysvedčenia dokladujúce absolvovanie týchto dvoch ročníkov majú čs. pôvod s kruhovou priesvitkou „Státní nakladatelství“ okolo obrazu leva so slovenským znakom na prsiach. Po zábore Košíc Maďarskom na jeseň roku 1938 pokračovala v treťom ročníku na slovenskej pobočke uhorského kráľovského štátneho gymnázia v Kassa (Košiciach). V rokoch 1939 – 1945 navštevovala Uhorské kráľovské štátne gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským v Kassa (Košiciach). Toto gymnázium malo polročné i výročné vysvedčenie

3

Kravosik

BIZO-

KASSAI MAGYAR KIR. ÁLLAMI LEÁNYGYMNÁZIUM

az 19 *38/39* -ik iskolai évben nyilváníts magam

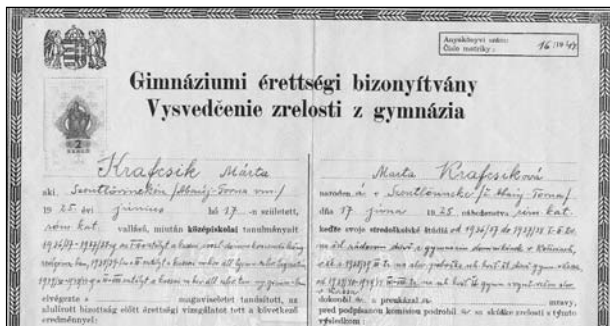
VYSVED-

o prospechu *Marty*

žiačky *szabj d.* triedy *lov. odbočky mađ.*

Magtáviselőt Mravy *ides rít. dobát*

Časť hlavičky dvojazyčného maďarsko-slovenského vysvedčenia M. K. za tretí ročník gymnázia. Kolkový poplatok je uhradený maďarským kolkom hodnoty 50 f vydania 1934.

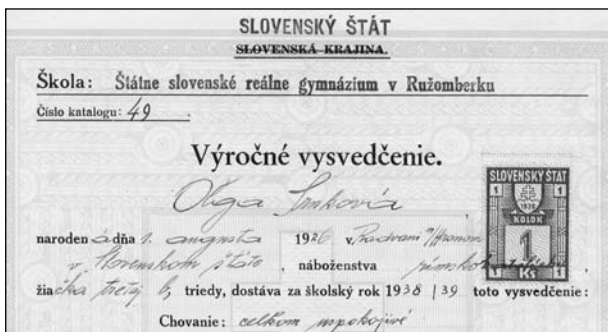

Horná čas dvojazyčného maďarsko-slovenského Vysvedčenia zrelosti z gymnázia (maturitného vysvedčenia) M. K. z roku 1944. Maďarský kolok vydania 1934 hodnoty 2 P je dokladom uhradenia príslušného kolkového poplatku.

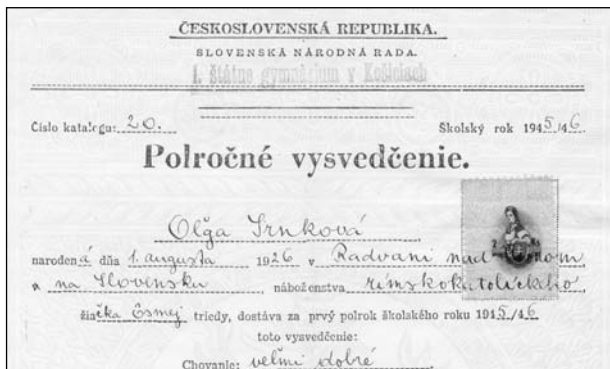
A 4 s priesvitkou Dubová ratolest a bolo spolatnené maďarským kolkom vydania 1934 v hodnote 2 P, ktorý je znehodnotený čiastočným rukopisným pripisom priezviska študentky.

Priebeh štúdia druhej študentky O. S. bol komplikovanejší. Prvé dva roky gymnaziálneho štúdia absolvovala v školskom roku 1936/1937 a 1937/1938 na rádovom čl. dievčenskom gymnáziu sv. Uršule v Košiciach. Vysvedčenia sú čs. vzoru s príslušným kolkom. Na zadnej strane vysvedčenia za druhý ročník je informácia, že žiačka školné platí a ... „s ústavu vystupuje a niet prekážky pre ktoré by nemohla byť prijatá na inom ústave“. Nasleduje riadková a okrúhla pečiatka gymnázia a podpis riaditeľa. Následne prešla študovať na Štátne slovenské (reálne) gymnázium v Ružomberku, kde absolvovala tretí a štvrtý ročník.

Vysvedčenie za školský rok 1938/1939 je vystavené na tlačive, ktoré má v hlavičke prečiarknutý názov SLOVENSKÁ KRAJINA. Nad ním je odtlačok riadkovej pečiatky s textom SLOVENSKÝ ŠTÁT. Na prednej strane je v podtlačí slovenský znak. Papier má kruhové priesvitku, ktorá má po vnútornom obvode text „Štátni nakladateľstvi“ a v strede čs. štátny znak. Vysvedčenie za školský rok 1939/1940 má v záhlaví nápis SLOVENSKÁ REPUBLIKA, v podtlačí slovenský štátny znak. Kruhová priesvitka v papieri má po vnútornom obvode text ŠTÁTNE NAKLATELSTVO, v strede slovenský znak. Kolkový poplatok za vydanie vysvedčeni bol 1 Ks a je uhradený nalepeným kolkom vzoru 1939 v príslušnej hodnote na pravej hornej strane vysvedčeni. Piaty ročník absolvovala na Štátnom slovenskom

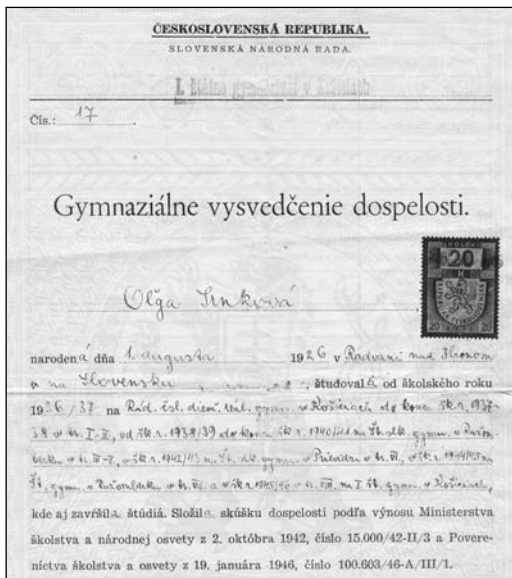
Výrez z upraveného Výročného čs. vysvedčenia O. S. z tretieho ročníka gymnázia (školský rok 1938/1939). Kolkový poplatok 1 Ks je uhradený slovenským kolkom vydania 1939 hodnoty 1 Ks.

Hlavička polročného vysvedčenia O. S. z ôsmeho ročníka gymnázia, školský rok 1945/1946. Kolkový poplatok je vyplatený slovenským kolkom vydania 1942 hodnoty 2 Ks. Slovenský kolok je tu použitý ako čs. súběžný kolok.

gymnázium v Liptovskom sv. Mikuláši. Vysvedčenia sú vyhotovením zhodné s predchádzajúcimi. Na zadnej strane výročného vysvedčenia sú poznámky o postupe do vyššej triedy. Školský rok 1942/1943 absolvovala na Štátnom slovenskom gymnáziu v Prievidzi. Vyhotovenie vysvedčenia je podobné ako v predchádzajúcich rokoch. Vzhľadom na zvýšenie poplatkov v roku 1942 je kolkový poplatok za vydanie vysvedčenia v novej výške 2 Ks a je uhradený kolkom vzoru 1942.

Siedmy ročník navštevovala opäť v Ružomberku na Štátnom slovenskom gymnázium Andreja Hlinku. Polročné vysvedčenie má okrúhlu pečiatku s názvom školy, v strede ktorej je slovenský znak. Výročné vysvedčenie má upravený názov štátneho útvaru v záhlaví na: Československá

Časť Gymnaziálneho vysvedčenia dospelosti (maturitného vysvedčenia) O. S. z roku 1946 s prehľadom miest štúdia. Kolkom hodnoty 20 K vydania 1945 (vydania pre Slovensko) je uhradený kolkový poplatok. Kolok je znehodnotený riadkovou dátumovou pečiatkou.

republika, rukopisným dopísaním slova „Česko“ pred vytlačeným názvom. Okrúhla pečiatka gymnázia je zmenená. Po obvode má text „Štátne slovenské gymnázium v Ružomberku“ a v strede malý čs. štátny znak. Kolkový poplatok je uhradený slovenským kolkom vzoru 1942 v hodnote 2 Ks, ktorý je použitý ako čs. predbežný kolok. Na rozdiel od kolkov na predchádzajúcich vysvedčeniach, ktoré boli znehodnotené napísaním časti textu cez ne, kolok na tomto vysvedčení je znehodnotený okrem ručného textu i riadkovou dátumovou pečiatkou v hornej časti a okrúhlou pečiatkou gymnázia v dol-

nej časti. Na zadnej strane je poznámka, že žiačka nemá záväzky voči škole a má odpustené platenie školného.

Posledný ôsmy ročník navštevovala opäť v Košiciach na I. štátnom gymnázii. Názov štátneho útvaru vytlačený v hornej časti vysvedčenia je ČESKO-SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Pod podčiarknutím tohto názvu je menším písmom uvedená SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA. V podtlačí vysvedčenia je čs. štátny znak s výrazne väčším slovenským znakom (ako mali vysvedčenia z I. ČSR) na prsiach leva. Polročné vysvedčenie nemá priesvitku v papieri. Kolkový poplatok je uhradený slovenským kolkom vzoru 1942 hodnoty 2 Ks. Vzhľadom na to, že vysvedčenie bolo vydané 31. 1. 1946, teda v období, keď už boli v obehu čs. kolky, možné považovať použitie slovenského kolku v tomto období za súběžné (kolky hodnôt 10 h až 10 Ks platili do 31. 3. 1946). Výročné vysvedčenie za tento ročník má podobnú úpravu ako polročné s výnimkou názvu tlačiva. Papier má časť okruhlej priesvitky (Štátne) nakladateľstvo so slovenským znakom v strede. Kolkový poplatok je uhradený čs. kolkom vydania 1945 hodnoty 2 K a nápisom „KOLOK“ v hornej časti. Takáto úprava kolku bola daná do obehu iba na Slovensku v septembri 1945.

Maturitné vysvedčenie s názvom „Gymnaziálne vysvedčenie dospelosti“ je vytlačené na dvojhátku formátu A 4 s podtlačou čs. štátneho znaku na prvej až tretej strane. Papier má dvojkruhovú priesvitku s textom „Štátne nakladateľstvo“ v medzikruží. V strede priesvitky je slovenský znak. Kolkový poplatok vo výške 20 K je uhradený kolkom tejto hodnoty čs. vydania 1945.

Na prvý pohľad málo zaujímavá časť fiškálnej filatelie – vysvedčenia, môže priniesť pri podrobnejšej prehliadke veľa zaujímavostí, a tým i pestrejší výber materiálov pri budovaní zbierky.

Dušan Evinic

Pramene: 1. J. Kořínek: Fiskální ceny na území Československa 2. Slovenský zákonník ročník 1942 3. Zbierka autora

OLYMPLEX PEKING 2008

Súťažná svetová výstava olympijských a športových filatelistických materiálov pod názvom OLYMPLEX sa konala v rámci kultúrnej časti XXIX. OH v Pekingu. Zúčastnilo sa na nej 250 exponátov z 45 krajín sveta. Slovensko zastupovala Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie. Slovenským národným komisárom na výstave bol jeho podpredseda Ervín Smažák, ktorý do dejiska výstavy priviezol 10 exponátov slovenských vystavovateľov. Napriek neúčasti exponátov

vystavovateľa Petra Osuského sa slovenské exponáty neustratili. Získali jednu zlatú medailu (Vojtech Jankovič – Mój život ako život bicykla), jednu pozlatenú (Igor Banás – Jazdecký a dostihový šport), päť strieborných (Ján Maniaček – Ladový hokej, Ervín Smažák – Hádzaná, Ivan Trančík za dva exponáty – Zimné športy a olympijské hry a Ženy v športe, František Sopko – Hry z Olympie, hry zo všetkých najslávnejšie) a tri bronzové medaily (O. Pisztón – Kôň v športe, Ladislav Čenger – Tenis, Ervín Smažák – ZOH a ich usporiadatelia). Zhodnotenie výstavy a výsledkov slovenskej účasti bude v nasledujúcom čísle prílohy SLOVOLYMP.

(-es-)

Cínové medaily Habsburgovcov

Podobne ako iní panovníci, aj panovníci za vlády dynastie Habsburgovcov vydávali pri príležitosti rozličných významných udalostí medaily. Líšili sa nielen spôsobom výroby (liate alebo razené), ale aj druhom použitého kovu. Z udalostí, na ktorých početst boli vydávané medaily, spomeniem najmä korunovačné alebo holdovacie slávnosti, svadba, narodenie alebo úmrtie člena habsburskej rodiny, stavba významnej budovy alebo mosta, otvorenie železničnej trate, víťazstvo vo vojne, uzatvorenie mierovej zmluvy, cisárska návšteva banských miest alebo vojenského výcvikového tábora, strelecké cvičenia a pod.

Medaily sa vyrábali z rôznych kovov, ale najviac sa používalo zlato, striebro, meď, bronz a cín, vždy však z toho istého razidla. Cín sa začal používať pri razbe medailí vo väčšej miere až začiatkom 18. storočia. Množstvo medailí vyrábaných z cínu bolo však v porovnaní s inými kovmi (vzhľadom na vlastnosti cínu) oveľa menšie. Cín je mäkký kov, medaily z neho vyrazené sa ľahko poškodia. Teplota tavenia cínu je veľmi nízka a cínové výrobky sú tiež náchylné na zničenie cínovým morom.

Z toho istého dôvodu sa cínových medailí aj menej zachovalo. Dokazuje to zaradenie cínových medailí na aukciách numizmatických a dražobných spoločností. Jednu z výnimiek tvorí *aukčný katalóg č. 82 fy. Winfried Frühwald, Salzburg*, 3. 4. a 5. júl 2008 (ďalej len „katalóg fy. Frühwald“). Uvedený katalóg, okrem iných cínových medailí, zobrazuje z obdobia vlády Karola VI. (1712 – 1740) až sedem, z obdobia vlády Márie Terézie (1740 – 1780) deväť a z doby Františka Lotrinského (1745 – 1765) dve cínové medaily.

Medaily uvedených panovníkov môžeme roztriediť do troch skupín:

1. medaily s medeným nitom,
2. číslované medaily,
3. medaily bez ďalšieho značenia (ako skupina 1 alebo 2).

1. Medaily s medeným nitom

Cínové medaily sa pre ľahkú dostupnosť cínu a jeho nízku teplotu tavenia dajú pomerne ľahko falšovať. Z dôvodu jednoduchého rozlíšenia, či ide o falošnú razbu alebo pravú, sa pri výrobe cínového kotúčika (tzv. strížok) hotový kotúčik prevráta a do otvoru sa umiestnil medený nit. Z takto upraveného kotúčika sa razila

medaila, pričom reliéf medaily bol vyrazený nielen do cínovej časti, ale aj do medeného nitu. Tento zásah je veľmi dôležitý, lebo pri odlievaní sa to nedá urobiť. Znamená to, že ak je na nite reliéf, medaila je pravá a bola určite vyrazená.

Bratislavská korunovačná medaila Karola VI. z roku 1712 od rytca – medailéra viedenskej mincovne G. W. Vestnera, priemeru 32 mm a hmotnosti 12,65 g vyobrazená na obr. 1 je vyrobená z cínu a má v spodnej časti

medený nit. Túto skutočnosť u nás dostupná literatúra nepozná (J. Hlinka: Bratislavské korunovačné medaily a žetóny, Obzor, Bratislava 1966). Tiež E. Novák: Korunovacie a korunovačné ražby, III. diel, Veduta Štíty 1995, na str. 81, v položke č. 9 je táto medaila vyobrazená a opísaná, avšak o medenom nite nie je zmienka.

Katalóg fy. Frühwald zobrazuje aj ďalšie cínové medaily s medeným nitom, a to:

- medaily Karola VI.: č. 54 – na korunováciu v roku 1711 vo Frankfurte nad Mohanom,
- č. 57 – na usporiadanie vzťahov medzi Habsburgovcami a Francúzskom v roku 1717,
- č. 58 – na pražskú korunováciu v roku 1723 od A. Vestnera (v textovej časti katalógu to nie je uvedené),
- medailu Leopolda II. (1790 – 1792): – č. 87 – na korunováciu vo Frankfurte nad Mohanom od medailéra Reicha.

Katalógy Aukčného domu H. D. Rauch Ges. m. b. H ponúkajú:

- 8. Fernauktion, 1. október 2004:
 - v pol. D 1565 od rytca G. W. Vestnera cínovú medailu s medeným nitom na bratislavskú korunováciu Karola VI. v roku 1712,
 - v pol. D 1566, Vestner, na mier z Passarowitz – cínovú medailu s medeným nitom z roku 1718, 11. Fernauktion, 12. september 2006:

- v pol. D 1463 – cínovú medailu s medeným nitom z roku 1740 na mier z Rastadtu vo vojne o španielske dedičstvo, 70. Münzenauktion, 14. a 15. november 2002:

- v pol. D 1088 – cínovú medailu s medeným nitom, Vestner, na svadbu Márie Anny (sestry Márie Terézie) s vojvodom Karlom Lotrinským z roku 1744,

76. Münzenauktion, 17. a 18. október 2005:

- v pol. D 1806 – oválnu cínovú medailu s medeným nitom na korunováciu Jozefa I. v Augsburgu z roku 1690 (vyobrazená).

Katalóg fy. Dorotheum – Viedeň ponúkol: 501. Auktion

- v pol. 1423 – Vestner, 1712 – uhorská korunovácia Karola VI. – cínovú medailu s medeným nitom,

- v pol. 1441 – Leopold II., uhorská korunovácia v Bratislave – cínovú medailu s medeným nitom,

- v pol. 1442 – Leopold II., korunovácia vo Frankfurte – cínovú medailu s medeným nitom.

Katalóg Pannoniaterre H-1074 Budapest, Dohány u. 1/A – 20. Numizmatikai Aukció uviedol položku:

– č. 1092 – Jozef II. a návšteva Pia VI. vo Viedni – cínová medaila s medeným nitom.

Katalóg Aurea Numismatika, s. r. o., Praha – 19. aukcia 8. 12. 2007 ponúkol

– v pol. č. 3298 – Karol VI. – A. Vestner, G. W. Vestner, ku korunovácii kráľovského páru 5. a 8. septembra 1723 v Prahe – cínovú medailu s medeným nitom.

H. D. Rauch Ges. m. b. H. und L. Nudelman v katalógu 2. Münz-Auktion 29. – 30. apríl 2005 ponúkol tieto položky:

- v pol. 289 – oslobodenie Belehradu v roku 1688 - cínová medaila s medeným nitom,

- v pol. 291 – Leopold I. – G. Hautsch – víťazstvo pri Salankemene (Weszerle G.XVIII.4) – cínová medaila s medeným nitom,

- v pol. 292 – Leopold I. – G. Hautsch – víťazstvo pri Salankemene (Weszerle C.XIV.1) – cínová medaila s medeným nitom,

Ďalšie cínové medaily s medeným nitom uvedené v tomto katalógu sú v položkách 293, 298 a 301.

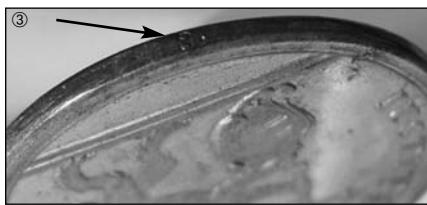
2. Číslované medaily

Číslovanie cínových medailí malo tiež svoj účel. Išlo o zabránenie falšovania medailí – číslovalo sa na dvoch miestach medaily, a to:

a) na líčnej alebo rubovej strane v dolnej časti medzi vnútorným kruhom a hranou medaily,

b) na hrane medaily, a to v spodnej časti (pri 18. hodine).

Takýmto spôsobom je na líčnej strane a hrane označená cínová medaila Márie Terézie na jej bratislavskú (uhorskú) korunováciu z 25. júna 1741, priemeru 48,5 mm a hmotnosti 27,65 g, vyobrazená na obr. 2 a obr. 3 a označená číslom 8.

Katalóg fy. Frühwald zobrazuje aj ďalšie cínové medaily s číslovaním, a to:

k pol. č. 64 – korunovácia medaila Márie Terézie (1740 – 1780) k pražskej korunovácii (na českú kráľovnú), ktorá je označená na rubovej strane a hrane číslom 12,

k pol. č. 72 – medaila k úmrtiu Márie Terézie označená na líčnej strane a hrane číslom 60,

k pol. č. 79 – medaila Jozefa II. (1765 – 1780) od I. N. Wirta na Tešínsky mier označená na líčnej strane a hrane číslom 176,

k pol. č. 80 – medaila Jozefa II. na priemyselnú a umeleckú akadémiu označenú na líčnej strane a hrane číslom 214.

Katalóg fy. H. D. Rauch Ges. m. b. H – 82. Münzenauktion 23. – 25. apríl 2008 -

v pol. č. 2227 uvádza – Jozef II., nástup na samostatnú vládu, bez letopočtu od I. N. Wirta – cínová medaila označená na líčnej strane a hrane číslom 180.

3. Cínové medaily bez ďalšieho značenia

Vyrábali sa priebežne s medailami značenými. Pri určovaní ich pravosti treba dávať pozor, aby medaily vydané od 18. storočia boli razené (ostré hrany).

Ako príklad uvádzam obr. 4 – medaila Františka II. (1792 – 1835) na prijatie rakúskeho cisárskeho titulu

v roku 1804 priemeru 49 mm a hmotnosti 35,60 g, a obr. 5 – medailu Františka II. a Márie Terézie neapolsko-sicílskej na narodenie následníka trónu Ferdinanda V. v roku 1793 od rytca I. N. Wirta priemeru 48,5 mm a hmotnosti 27,55 g.

Záver: Habsburské cínové medaily, podobne ako aj medaily z iných kovov, sú pamiatkami na dobu našich predkov, sú svedectvom historických udalostí a patria do súkromných alebo

verejných zbierok. Sú veľmi náročné na prostredie, v ktorom sa uchovávajú. V dobrej zachovalosti sú veľmi vzácne, a preto sú aj vysoko hodnotené (najmä v zahraničí).

Výskyt 1. a 2. skupiny cínových medailí na území bývalého Československa je veľmi sporadický, a keďže nie každý má k dispozícii katalógy od všetkých zahraničných firiem, snažil som sa opísať ich čo najväčší počet. Výskyt cínových medailí skupiny 3. je častejší, a preto som jej nevenoval až takú pozornosť.

Milan Burian, foto: Martin Burian

MÁTE SLOVO

SITNO 2008

Už po tretíkrát sa zišla skupina filatelistov, aby spolu absolvovali výstup na nejaký slovenský kopec. Po Kriváni v r. 2006 a Ďumbieri v r. 2007, bol tohtoročný výstup na Sitno s výškou 1009 m nad morom vlastne len prechádzkou. Napriek upršaným dňom pred 19. júlom t. r., keď sa výstup konal, a tiež v týždni, ktorý nasledoval, bolo v ten deň počasie mimoriadne prajné, takže účastníci si užili pekný deň. Po prehliadke múzea v kaštieli vo Svätom Antone, sme sa vydali na Sitno. Druhá skupina vyšla na Sitno od Počúvadelského jazera. Po vyhladke z veže historickej rozhľadne sme si vypočuli krátku, ale fundovanú prednášku PhDr. Vladimíra Krupu, účastníka našej „expedície“, o živote a diele nestora slovenského zberateľstva, Andreja Kmety, na ktorého počesť sa akcia konala. Prednášku si vypočuli aj náhodní účastníci vychádzky na Sitno. Potom sme absolvovali cestu na prehliadku ruín hradu Sitno a po spoločnom „olovrante“ sa rozišli domov. Desiat účastníkov filatelickej prechádzky (z Bratislavy, Nitrý, Topoľčian a Piešťan) si predsavzalo, že v roku 2009, ktorý bude jubilejným vznikom ZSF v roku 1969, zorganizujú výstup filatelistov na vrch Polana, nad Devtou, lebo oba tieto zemepisné názvy so založením ZSF úzko súvisia. Už teraz všetkých záujemcov z radov filatelistov a ich priateľov na akciu pozývame.

Za účastníkov a organizátorov **A. Urminský**

Oprava

K príspevku **Poľná pošta vojsk Sovietskej armády v Československu v rokoch 1968 – 1991**, ktorý sme uverejnili v predchádzajúcom čísle Zberateľa na str. 24 až 26, nám autor pán Jozef Korený poslal spresnenie textov pod jednotlivými celistvostami.

Správne texty znejú:

Obr. 1 (str. 24) List odoslaný 31. 8. 1978 z Novoivaňovki – Dnepropetrovská oblasť – na 375. tankový pluk PP 80515 v Šumperku.

Obr. 2 (str. 25 hore) List odoslaný 25. 11. 1979 z Osipoviči, Mogilevská oblasť, od Voj. útvaru 64608 „V“ na 716. protiletadlový raketový pluk PP 86834 „A“ Červená Voda – Moravský Karlov.

Obr. 3 (str. 25 dolu) List odoslaný 23. 4. 1984 z Trostensu na 205. prápor chemickej ochrany PP 053203 Nové Zámky. **(red.)**

Firma ZBERATEL oznamuje

svojim zákazníkom, že v dňoch 11. a 12. septembra 2008 bude **predajňa** na Račianskom myte 1/D z dôvodu účasti na veľtrhu Sběratel v Prahe **zatvorená**. Nájdeť nás v **stánku č. 108**.

Veríme, že využijete vstupenku vloženú v predchádzajúcom čísle a navštívite veľtrh Sběratel spojený so Svetovou výstavou Praga 2008. Tešíme sa na vašu návštevu v našom stánku. **A. Kulhánek**

Operence – spoločníci človeka

VČELÁRIK ZLATÝ

Popri potrave, ktorá je nevyhnutná na zachovanie života každého jednotlivca, má v živote vtákov osobitný význam rozmnožovanie, zabezpečujúce zachovanie a existencie druhu. U nás a v našich zemepisných šírkach rozmnožovanie vtákov pripadá na jarné mesiace – od polovice marca, apríl, máj, až do polovice júna. Len krivonos obyčajný (*Loxia curvirostra*) hniezdi prakticky po celý rok, teda aj cez zimu. Väčšina našich druhov vtákov hniezdi raz do roka. Časté je však i hniezdenie viackrát do roka. Pri vtákoch, ktoré spravidla hniezdia raz do roka, a to v jarnom období, je však v prípade straty hniezda alebo násady známe aj druhé hniezdenie, náhradné. Mnohokrát počet hniezdení do roka závisí od dostatku či nedostatku potravy. Napríklad sovy, ktoré sa normálne rozmnožujú raz do roka, môžu mať v rokoch premoženia myši až tri razy mláďatá. Naopak, v rokoch chudobných na hlodavce vôbec nehniezdia.

Rozmnožovanie vtákov má niekoľko etáp, a to predsvadobné obdobie, párenie, stavbu hniezda, vývoj zárodokov a výchovu mláďat.

Včelárik zlatý (*Merops apiaster* L., čeľaď *Meropidae*) je pestrý vták dlhý 28 cm. Záhlavie a chrbát má červenohnedý, čelo žltkasté, smerom dozadu zelené. Hrdlo je zlatožlté, na spodnej strane čierne ohraničené. Celé bruško je modrozelené. Ramená sú žltohnedé, krídla tmavozelené s čiernymi koncami. Chvost je zelený s modrou vonkajšou obrubou a má predĺžené prostredné kormidlové perá. Zobák je čierny, charakteristicky dlhší, mierne nadol ohnutý. Žije v južnej, strednej a v juhovýchodnej Európe, v západnej a strednej Ázii, a v severozápadnej Afrike. Obýva otvorené priestranstvá s kriačninami pasienkovitého typu. U nás je v niektorých rokoch dosť vzácnym vtákom. Najčastejšie sa zdržiava okolo väčších riek s vysokými brehmi, odkiaľ zalietava do okolia až

k ľudským sídlam. Včelárik zlatý je hmyzožravý vták. Hmyz chytá za letu, a to osy, včely, čmele, motýle, cikády, rozličné dvojkridlovce a niektoré druhy chrobákov. Je obratným lovcem včiel a ôs. Chytá ich počas letu, často po klukatom prenasledovaní. Svoj úlovok si odnáša na blízky konár, kde mu odtrhne žihadlo. Skôr ako včelu alebo osu prehltne, ešte jej otieraním o konár odstráni z tela jed; včely a osy sú hlavnou potravou včelárikov.

Na jar, po návrate z južnej a východnej Afriky, si včelárik nohami a zobákmi vyhrabá v strmých brehoch hniezdne nory dlhé jeden až jeden a pol metra. Zobákmi obaja rodičia

vyrývajú dohora stúpajúci tunel. Piesok a hlinu vyhrabávajú nohami von, opierajúc sa pritom o krídla. Na konci je hniezdna komora a pri vchode do nej urobia val, ktorý zabraňuje vajíčkam vykotúľať sa z hniezda. Samička koncom mája a začiatkom júna znáša päť až sedem čisto bielych a takmer guľatých vajíčok. Na vajíčkach samička sedí 18 dní. Pretože hady a lasice často zožerú ich nakladené vajíčka, veľa párov zostane bez potomstva. Včelárik, ktorým sa nepodarilo zahniezdiť alebo

tie, ktoré o svoju znášku prišli, pomáhajú príbuzným kŕmiť ich mláďatá. Staršie vtáky sú pri odchove mláďat skúsenejšie úspešnejšie, mladšie včeláriky pomáhajú svojim rodičom. Vyliahnutým mláďatám rodičia a ich pomocníci nosia kobylky, koničky, chrobáky, muchy a tiež včely, ktorým odstránili žihadlá. Včelárik zlatý je skutočný vzdušný

akrobat, občas sa zvezie na dropovi veľkom (*Otis tarda*), ktorý má hmotnosť 15 až 18 kg. Je najťažším lietajúcim vtákom na svete. Drop pri hľadaní potravy prechádza trávou a plaší hmyz. Včelárik sediaci na jeho chrbte vylieťava a chytá unikajúci hmyz. Je to jediný prípad, keď sa pri získavaní potravy vozí jeden vták na druhom.

Jozef Sofava

Pamätné a zberateľské mince od roku 2009

Aj po prechode na spoločnú európsku menu euro bude Národná banka Slovenska vydávať mince na zberateľské účely.

Pamätné mince sú obehové mince nominálnej hodnoty 2 €, ktoré sú zákonným platidlom **na území eurozóny**. Každý členský štát má oprávnenie vydať jednu pamätnú mincu ročne. Jej parametre sú rovnaké ako parametre obehových dvojeurových mincí.

Zberateľské mince sú razené z drahých, prípadne aj obehových kovov a majú nominálnu hodnotu odlišnú od nominálnej hodnoty obehových mincí. Sú vydávané Národnou bankou Slovenska a sú zákonným platidlom len **na území Slovenskej republiky**.

Národná banka Slovenska predpokladá vydávanie zberateľských mincí v nasledujúcich nominálnych hodnotách:

a) strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 10 €

Parametre mince sú identické s parametrami pamätnej striebornej mince nominálnej hodnoty 200 Sk, tzn. rýdzosť striebra 900/1000, hmotnosť 18 g, priemer 34 mm.

Minca bude v bežnom vyhotovení a vo vyhotovení proof.

b) strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 20 €

Parametre mince sú identické s parametrami pamätnej striebornej mince nominálnej hodnoty 500 Sk, tzn. rýdzosť striebra 925/1000, hmotnosť 33,63 g, priemer 40 mm. Minca bude v bežnom vyhotovení a vo vyhotovení proof.

Návrh na pamätnú dvojeurovú mincu k 10. výročiu Hospodárskej a menovej únie

c) zlatá zberateľská minca nominálnej hodnoty 100 €

Parametre mince sú identické s parametrami pamätnej zlatej mince nominálnej hodnoty 5 000 Sk, tzn. rýdzosť zlata 900/1000, hmotnosť 9,5 g, priemer 26 mm.

Minca bude len vo vyhotovení proof.

(z podkladov NBS spracoval -pem-)

Emisný plán pamätných a zberateľských mincí na rok 2009

Por. č.	Pamätná/zberateľská minca - námet	Predpokladaný termín emisie
1	Pamätná dvojeurová minca Hospodárska a menová únia – 10. výročie	január 2009
2	Strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 10 eur Aurel Stodola – 150. výročie narodenia	apríl 2009
3	Strieborná zberateľská minca nominálnej hodnoty 20 eur Ochrana prírody a krajiny – Národný park Veľká Fatra	jún 2009
4	Pamätná dvojeurová minca 17. november - Deň boja za slobodu a demokraciu – 20. výročie	november 2009

Spoločné vydania (4)

SAPOA 2004 – Národné vtáky južnej Afriky

SAPOA je Združenie poštových prevádzkovateľov južnej Afriky. Do tohto združenia patrí celkovo 14 krajín, a to Angola, Botswana, D. R. Kongo, Juhoafrická republika, Lesoto, Madagaskar, Malawi, Maurícius, Mozambik, Namíbia, Svazijsko, Tanzánia, Zambia a Zimbabwe, niekedy sa udáva aj Keňa. Centrum združenia je v hlavnom meste Juhoafrickej republiky v Pretórii. Cieľom združe-

Z rôznych porovnávaní týchto krajín ako víťazi vychádzajú len tri krajiny, a to Juhoafrická republika, Botswana a Maurícius. Z rôznych dôvodov spolupráca v združení SAPOA nie je podstatná pre všetky poštové správy, čo vidieť aj na tom, že sa nedokázali dohodnúť ani na prvom spoločnom vydaní. Nakoniec ho v roku 2004 (od 9. 10.) vydalo len 8 zo 14 štátov. (Angola, Botswana, Malawi, Namíbia, Juhoafrická republika, Svazijsko, Zambia a Zimbabwe).

Na známkach sú národné vtáky ôsmich štátov. Vo všetkých krajinách vyšli známky v hárčeku a v niektorých navyše aj ako samostatné známky, ako v Botswane, či Svazijsku. Známky zaujímú už na prvý pohľad, pretože majú šesťuholníkový tvar s výraznými farbami. Hárček má pieskové pozadie a vľavo hore je nápis v preklade zhruba 1. spoločné vydanie známk SAPOA. Hárček má rozmery 95 x 170 mm a vyšiel v každej krajine v inom náklade: Svazijsko 1 000 ks, Malawi 2 000 ks, Zambia 3 000 ks, Botswana a Namíbia 10 000 ks, Zimbabwe 15 000 ks, Angola 20 000 ks a Juhoafric-

nia je presadzovať jedinečnosť tejto oblasti, jej symboly a vývojové ciele, aby sa to preukázalo na celkovom kultúrnom rozvoji spomenutých krajín, a zároveň, aby sa tieto krajiny prezentovali v lepšom svetle v medzinárodnom meradle. Každý rok sa koná vždy v inej krajine kongres, na ktorom sa zúčastnia všetky ostatné krajiny združenia, a každá z krajín sa predstavi svojimi úspechmi a tradíciami.

Krajiny združenia sa mimo SAPOA navzájom porovnávajú po rôznych stránkach, ako napríklad v oblastiach telekomunikačných služieb, pestovania agrokultúr, dopravy, polície, životnej úrovne, infraštruktúry, turistiky, preto je logické, že vznikla spolupráca aj na úrovni poštových správ. Ak uvážime, že vo väčšine Afriky sa obyvateľstvo hlási ku kmeňom, a nie národom, a navyše jeden kmeň môže žiť vo viacerých štátoch (hranice vytvorené počas koloniálnych panstiev európskych veľmocí sú v podstate nelogické a spôsobujú veľa problémov), potom je logické, že spolupráca je veľmi dôležitá.

ká republika 30 000 ks. Na hárčeku je už spomenutých osem známkov v troch radoch (v hornom a dolnom sú po tri známky, v strednom sú len dve).

Na tretej známke v hornom rade je Sokol sťahovavý (Falco peregrinus), národný vták Angoly. Je to 38 cm vysoký celosvetovo rozšírený vták s takmer 20 pod-

druhmi. Samica je od samca o niečo väčšia. Má zemité farby s bielym hrdlom a jarabým bruchom. Živý sa menšími vtákmi.

Na prvej známke v strednom rade je Volavka chocholatá (*Bubulcus ibis*), národný vták Botswany. Dosahuje veľkosť až 56 cm a hmotnosť 500 g. Žije v Európe, Afrike, aj Ázii. Živí sa hmyzom, a preto sa zdržiava v blízkosti veľkých cicavcov, ako slon, či hroch, na ktorých hmyz parazituje.

Na druhej známke v strednom rade je Turako lesklohlavý (*Tauraco porphyreolophus*), národný vták Svazijska, s veľkosťou do 46 cm vrátane modrého chochola. Ako napovedá jeho meno, má kovovosklé perie. Hýri všetkými farbami, ale pri lete upúta červenými krídlami. Žije v riedkych lesoch v krdloch a živí sa ovocím.

Na prvej známke v dolnom rade je národný vták Juhoafrickej republiky Žeriavec rajský (*Anthropoides paradisea*). Je to vták vysoký až 115 cm, s hmotnosťou

sa v dutinách stromov v podhorských lesoch. Živí sa hmyzom.

Na zvyšných troch známkach je rovnaký vták Orliak jasnohlavý (*Haliaeetus vocifer*), pretože je národným vtákom Namíbie, Zambie a Zimbabwe. Má hnedú farbu, chvost, hlavu; krk a hrdlo má biele a letky čierne. Dorastá do 73 cm, no rozpätie krídel samice je až 2,4 m, samca 1,9 m, samica má hmotnosť do 3,4 kg, samec do 2,2 kg. Obýva miesta pri vode (rieky a ich delty, jazerá,orské pobrežie) s dostatkom vysokých stromov na hniezdenie. Pár žije stále na jednom mieste a má výrazné teritoriálne sklony. Živí sa rybami, denne mu ich stačí 1,3 kg, no nepohrdne ani zdochlinou. Vždy sa drží len pri brehu a ďaleko nad otvorenú hladinu nelieti.

Hárčeky navrhla Anjou Denkerová, majú perforáciu 14:14. Ofsetom ich vytlačila tlačiareň Joh Enschedé Security Printing, Holandsko.

-dn-

Polstoročie od Svetovej výstavy EXPO 1958

V tomto roku uplynulo polstoročie od konania prvej povojnovej veľkolepej prehliadky – Svetovej výstavy EXPO 1958, ktorú od 17. apríla 1958 do 19. 10. 1958 v hlav-

nom meste Belgicka – Bruseli – videlo 41 452 412 návštevníkov. Od tohto roka sa začalo v označení svetových výstav oficiálne používať logo EXPO. V spomínanom roku bolo československé riešenie prezentácie ocenené návštevníkmi aj odborníkmi ako najlepšia expozícia spomedzi 53 vystavujúcich krajín, ôsmich medzi-

národných organizácií a početných súkromných firiem. Toto ocenenie sa všeobecne považuje za začiatok veľkého úspechu československého výstavníctva. Bodovalo svojím pavilónom (získal Zlatú hviezdu), expozíciou, exponátmi aj výrobkami (v záverečnom celko-

vom hodnotení získali ocenenie všetky československé exponáty prihlásené do súťaže – spolu 170 cien), ale absolútnymi hviezdami sa tam stali československá gastronómia a umenie. Audiovizuálny projekt Laterna magika, obrazy Františka Hudečka, Jana Kotíka, Richarda Fremunda, Ludovíta Fullu, Ladislava Gudernu a Karla Vacu, plastiky Věry Janouškovéj a Evy Kmentovej, ale aj vycibrená gastronómia lákala do československej expozície státisíce návštevníkov. V ďalších rokoch boli veľmi úspešnými expozície 1967 v Montreale a 1970 v Osake.

Dobový optimizmus a nádeje vkladané do lepšej budúcnosti bez celosvetových vojnových konfliktov zaznievali v ústrednom hesle bruselskej výstavy *Bilancia sveta – za svet ľudskejší*. Človek a celkový prínos

ľudstva sa mali stať akýmiś absolútnym meradlom vo vzťahu k mohutne rozvíjajúcej sa technike, priemyslu a vedeckým objavom.

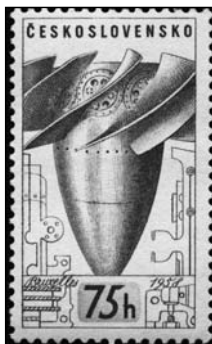
Pre svetovú výstavu EXPO 58 v Bruseli bol vyrobený luxusný autokar Škoda 706 RTO LUX, ktorý na výstave vzbudil veľký záujem verejnosti. Mal špeciálne

riešený interiér s televíznym prijímačom, vylepšené klubové sedadlá a v zadnej časti autobusu bola zabudovaná malá kuchynka na prípravu nápojov a odkladacie skrinky na uloženie rôznych vecí. Zvonku upútal veľkým presklením strechy nad čelným sklom a nápadnou televíznou anténou.

Exponáty z odvetví, ktorými sa mohlo Československo pochváliť – ťažký aj ľahký priemysel, budovanie priehrad, kultúra či sociálne vymoženosti – prezentovali autori expozície moderným výstavníckym stvárnením. Zdôrazňovali vizualitu na úkor textových komentárov,

potlačili propagandistický rámec a využili pre výstavu vytvorené umelecké diela, progresívny grafický dizajn a scénografické efekty.

Filmovo-divadelná novinka *Laterna magika* dokázala s veľkou invenciou bezprostredne prepojiť filmové projekcie s divadelnou akciou, tancom, spevom, hudbou a pantomímou.

Symbolom EXPO 1958 sa stalo Atómium v parku

výstavného areálu. Ten objekt je vlastne 165-miliárdkrát zväčšený model štruktúry kryštálu železa a mal byť neprehliadnutelnou dominantou tejto výstavy. Bol, a je dodnes, hoci sa vraj pôvodne nepočítalo s jeho dlhobnejšou existenciou. Mal byť podobne výnimočným symbolom, akými boli napríklad Krištáľový palác v Londýne

pre Svetovú výstavu v roku 1851 alebo Eiffelova veža pre parížsku výstavu v roku 1889.

Odvážnou stavbou je vlastne konštrukcia spájajúca rúrami s trojmetrovým priemerom deväť gulí s priemerom deväť metrov. Do najvyššej gule s vyhladkovou terasou a kaviarňou vyvezie záujemcov rýchlovýťah v jedinej vertikálnej rúre, v ostatných sú schodiská a eskalátory (v súčte jedny z najdlhších v Európe). Celková výška konštrukcie je 102 metrov, hmotnosť 2 400 ton a jej priestory slúžia najčastejšie na rôzne príležitostné výstavy.

Na veľkolepú prehliadku úspechov jednotlivých krajín, ktoré sa prezentovali 13 rokov po skončení ničivej II. svetovej vojny, v období ideologickej konfrontácie západ – východ, reagovali aj poštové správy dvanástich európskych krajín, keď pri príležitosti EXPO 1958 vydali poštové známky a hárčky pripomínajúce túto nevsednú udalosť. Možno tiež konštatovať, že počet krajín, ktoré v tom čase v Európe vydali známky k rovnakej príležitosti, bol neobyvkle vysoký (známky emisného radu Európa v tom roku vydalo len sedem krajín!).

Belgicko ako usporiadateľská krajina vydalo sériu dvoch známok už v roku 1957 (Mi 1054 – 1055), v roku 1958 až štyri emisie (Mi 1091 – 1092, Mi 1094 – 1099, Mi 1100 – 1109 a Mi 1110 – 1115).

K EXPO známky vydali tieto ďalšie krajiny: Bulharsko (Mi 1087), Československo (Pof. 985 – 990), Francúzsko (Mi 1192), Luxembursko (Mi 582), Maďarsko (Mi 1519 – 1526, BI 27), Portugalsko (Mi 862 – 863),

Rumunsko (Mi 1717 – 1720), San Maríno (Mi 590 – 591), Španielsko (Mi 1117 – 1118, BI 13, BI 14), Taliansko (Mi 1010) a ZSSR (Mi 2068 – 2069).

R. Klíma

Slováci v pozorovateľskej misii OSN pre uvoľňovanie napätia UNDOF 1998 – 2008

(United Nations Disengagement Observer Force)

Vytvoreniu pozorovateľskej misie OSN UNDOF predchádzali vojenské udalosti medzi Izraelom a Sýriou, keď v šesťdňovej vojne v roku 1967 Izrael obsadil veľké časti Golanských výšin.

Vo vojnovom stretnutí v tzv. Yom-Kippurskej vojne v roku 1973 sýrske vojská prenikli do údolia Jordánu. Izraelská armáda pri odvetnej operácii získala naspäť celé Golanské výšiny vrátane Mt. Hermonu vysokého 2 814 metrov. Sýrske jednotky zastavili izraelskú ofenzívu až 30 km od Damasku.

Dňa 31. 5. 1974 po rokovaniach v Ženeve podpísali dohovor o odpútaní vojsk Izraela a Sýrie. V tento deň Bezpečnostná rada OSN rezolúciou č. 350 rozhodla o vytvorení pozorovateľskej misie UNDOF.

Z misie UNEF 2 (United Nations Emergency Force 2), ktorá bola v činnosti od októbra 1973 do júla 1979 s veliteľstvom v Káhire a neskôr v Ismailii, bol presunutý rakúsky AUSBATT a peruánsky PERBATT na Golanské výšiny.

Dňa 5. 6. 1974 prevzala misia UNDOF oficiálne

svoju činnosť. Izrael uvoľnil časti Golanských výšin na zriadenie demilitarizovanej zóny. Na západe bola vytvorená línia ALFA, ktorú nesmie prekročiť Izrael a na východe línia BRAVO, ktorú nesmie prekročiť Sýria. Po stranách línie ALFA a BRAVO sa vytvorili 25 km pásma

List s kašetom poľského kontingentu WARSZAW60, 10. 3. 1980

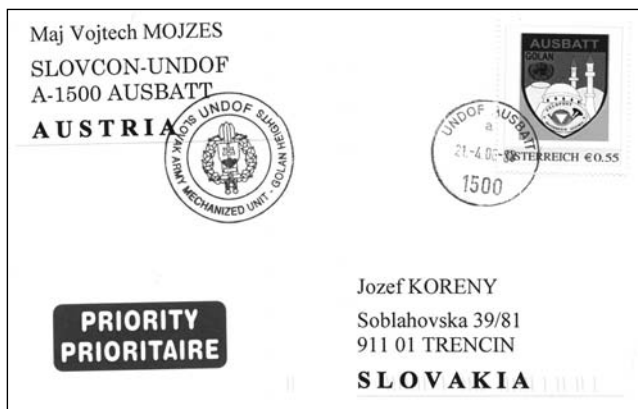

List s rakúskou personalizovanou známkom UNDOF-AUSBATT 1500a, 15. 11. 2004

s obmedzením činnosti, v ktorých je stanovený určitý najvyšší počet vojenských síl, zbraní a bojových pancierových vozidiel. Základňa misie je v Camp Faouar.

Vyslanie slovenskej jednotky do misie UNDOF sa realizovalo 27. 1. 1997, keď bol podpísaný dodatok k Memorandu o porozumení medzi Ministerstvom obrany SR a Spolkovým ministerstvom obrany Rakúskej republiky o účasti slovenského kontingentu v rámci rakúskeho práporu UNDOF-AUSBATT. Dňa 19. 8. 1997 vláda SR prerokovala návrh na vyslanie a Národná rada SR 10. 12. 1997 uznesením č. 862/1997 a 104/1997 vyjadrila súhlas na vyslanie slovenskej jednotky do tejto misie.

Prvá skupina z práporu rýchleho nasadenia z Martina odletela do Sýrie 19. 5. 1998 a druhá 26. 5. 1998. Skupinu tvorilo 35

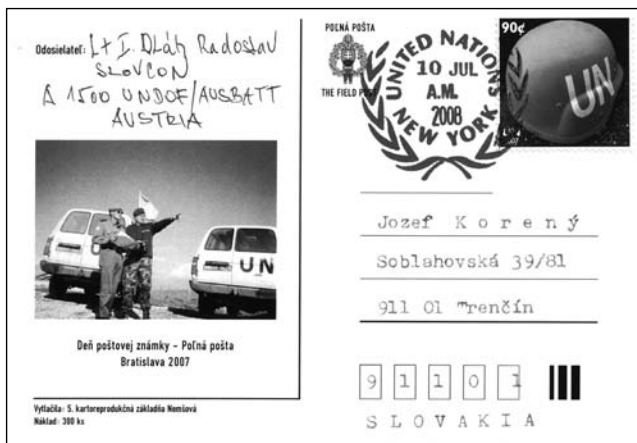

Slovenský SLOVCON používal na označenie listových zásielok kašety s textom: UNDOF SLOVAK ARMY MECHANIZED UNIT-GOLAN HEIGHTS, ARMY OF THE SLOVAK REPUBLIC THE PEACEKEEPING MISSIONS ON MIDDLE EAST, v každom kašete v strede je štátny znak, meče a lipový veniec. The LIONS THE highest Posn in the Coy Pos. 17 1400m UN, služobná pečiatka so znakom SR a textom JEDNOTKA MS OSN ARMADY SR UNDOF a kašet tvaru štvorca s obrazom hlavy orla s textom UNDOF SLOVCON 3 rd Coy.

List s rakúskou personalizovanou známkou a kašetom SLOVCON, UNDOF-AUSBATT 1500a, 21. 4. 2006

mužov. Prvým veliteľom našej jednotky bol kpt. Rastislav Raša. Od 23. 5. 1999 sa početný stav SLOVCON-u zvýšil na 93 mužov. Od roku 1998 do 12. 6. 2008 sa v 20 rotáciách vystriedalo takmer 1 100 príslušníkov OS SR. Medzi nimi bolo 11 žien. Na velení našej jednotky počas 10 rokov sa vystriedali kpt. Ivan Kováč, pplk. Ivan Verbich, mjr. Ivan Bačík, pplk. Peter Čižmárík, mjr. Peter Švrlo, mjr. Lubomír Kochanský, pplk. Ján Tománek, mjr. Vojtech Mojzes, mjr. Juraj Farkaš, mjr. Vladimír Grišlo a pplk. Jozef Figura. Slovenská rota zodpovedala za vyše 60 km² nárazníkovej zóny v hornatom teréne. V misii UNDOF pôsobili kontingenty Kanady, SR a Fínska, v súčasnosti Rakúska, Japonska, Poľska, Indie a Chorvátska. Listové zásielky odosielané z misie mali výplatný odtlačok s textom UNEF do 12. 8. 1982 a UNDOF od 13. 8. 1982. Fínsky kontingent používal v roku 1979 pečiatku s textom FINBATT-UNDOF SUOMI-FINLAND, znakom OSN a poštovou trúbkou. Rakúsko si zriadilo poľný poštový úrad v Camp Faouar a používalo pečiatku UNDOF AUSBATT 1500a. Služby tohto poľného poštového úradu využívali príslušníci SLOVCON-u v rokoch 1998 – 2008. Rakúsko vydalo k pôsobeniu svojho kontingentu v misii UNDOF na Golanových výšinách dve personalizované známky nominálnej hodnoty 55 centov. Poľsko odosielalo zásielky bezplatne cez poštu WARSZAWA 60. Bezplatné zásielky ako FREE MAIL mali pečiatku s textom UNITED NATIONS DISARMAMENT OBSERVER FORCE, dátum a znak OSN.

Dňa 6. júna 2008 sa v priestoroch veliteľstva misie UNDOF v Camp Faouar uskutočnilo slávnostné skončenie pôsobenia SLOVCON-u v misii UNDOF. Na slávnostnom akte sa zúčastnil minister obrany SR Jaroslav Baška, veľvyslanec SR v Sýrskej arabskej

republike Oldrich Hlaváček, náčelník GŠ OS SR generál Lubomír Bulík, NŠ riadenia operácií GŠ OS SR genmjr. Jaroslav Vývlek a minister obrany Chorvátska Branko Vuketič. Minister obrany SR Jaroslav Baška s veliteľom misie UNDOF genmjr. Wolfgangom Jilkem (Rakúsko) odhalili pamätnú tabuľu pred štábom práporu a umiestnili pamätnú plaketu v priestoroch dôstojníckeho klubu.

Listok PP odoslaný cez UN New York 10. 7. 2008 s kašetom SLOVCON

Jozef Koreny

Pramene a literatúra: 1. Marek, Jiří: Filatelistický atlas-Mezinárodné organizácie. Praha, 2004. 2. Koreny, Jozef: Slovenské modré barety v službe mieru, Trenčín, 2007. 3. Ziak, Jozef: 10 rokov v misii UNDOF, Obrana 7/2008.

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

pri vyhodnocovaní júlového kola súťaže sa nám potvrdili každoročné zistenia, že v prázdninom a dovolenkovom období je počet vašich hlasov o niečo nižší ako v iných mesiacoch. Ale berieme to tak, že po načerpaní nových síl nás opäť poteší zvýšený počet vašich odpovedí. Víťazstvo v tomto kole si (tradične) odniesol príspevok hodnotiaci známkovú grafiku, tentokrát s námetom športu. Záverečná časť seriálu o putovaní dolu Váhom je na druhom mieste. Operence, stabilne umiestňujúce sa v popredí, získali tretiu priečku. Pokračujúci príspevok nového seriálu o spoločných vydaniach zabodoval na štvrtom mieste. Esej o A. Hoffmeisterovi (Zberateľské state) získala piate miesto. Poštová história obsadila šiestu priečku a militárie (zahranica misia našich vojakov) siedmu. Bodovalo spolu 14 príspevkov (v predchádzajúcom kole 13).

Počet vašich odpovedí vo vyhodnocovanom kole sa zastavil na čísle 42 a za všetky ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali 81 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 7. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky 22 Sk (č. 352) z emisie Cyklistika, venovanej paralympijskému cyklistovi R. Kaufmannovi, ktorá bola vydaná 31. 3. 2005.

2. otázka – „Ktorá ďalšia slovenská známka bola vydaná s rovnakým motívom, v ktorom roku a s akou nominálnou hodnotou?“ umožňovala dve odpovede, ide o emisiu Okolo Slovenska z roku 1994 (č. 94) a Paralympiáda Peking 2008 (č. 425). Otázka bola orientovaná na aktuálnejšiu udalosť, ale obidva druhy odpovedí sme uznali ako správne. Viacerí súťažiaci uviedli obe odpovede.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v júlovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (32) udelili prvé miesto **A. Paulinyovej** za 18. pokračovanie seriálu **Známka a známková grafika**. Druhé miesto za 23 hlasov patrí **A. Urminskému** za záverečnú časť rozprávania **Malebná cesta dolu Váhom**. Na tretej priečke s 15 hlasmi je **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka – Kvik občajný**. Štvrtá priečka za 13 hlasov patrí **D. Nirkovi** za druhú časť seriálu **Spol-**

ločné vydania. Piate miesto za 12 hlasov získal **R. Fischer** za esej o **Adolfovi Hoffmeisterovi** (Zberateľské state č. 32). Šieste miesto za 10 hlasov patrí **D. Evincovi** za **Podacie lístky z 19. storočia**, siedme (8 hlasov) **J. Korenému** za príspevok **Slováci v misii OSN UNTAES vo východnom Slavónsku**. Štvrtá časť štúdie **J. Čtvrtečku** venovaná rozlíšeniu **Košického hárcika a Jazdecká medaila cisára Ferdinanda I.** od **K. Zozulákov** získali po 5 hlasov a patrí im ôsme miesto.

Ďalšie hlasy (1 a 2) súťažiaci priznali ešte ďalším piatim príspevkom.

Výhercami siedmeho kola VII. ročníka súťaže sú **Milan Halász z Košíc**, (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Ján Maxim, Senica** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahoželáme!

■ 9. – septembrové KOLO SÚŤAŽE

Do 9. kola 7. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola známka vydaná?

2. otázka znie: Uveďte najmenej dve ďalšie slovenské poštové známky s rovnakým charakteristickým prvkom, o aký prvok ide a v ktorom roku boli vydané?

3. otázka znie: Napište troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v septembrovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 30. septembra 2008. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory.

Redakcia

**Jubilejná 20. písomná aukcia firmy
ZBERATEĽ už v budúcom čísle.**

FIRMA ZBERATEĽ®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEĽ®

Kliknutím na titulky úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍČ,
CELISTVOSTÍ**

**A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

ERVO

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☹)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové
materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympijské
hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Známka a známková grafika (19)

Pri pohľade na známkovú produkciu Československa sa nedá prehliadnuť špecifická kategória umeleckých diel na známke. Podobne je to i s našou súčasnou a tiež s českou produkciou. Navyiac emisie Umenie na známke, tak tie dávnejšie ako i súčasné vydania, sú nositeľmi viacerých domácich i medzinárodných ocenení. Mohlo by to byť prekvapujúce vzhľadom na to, že

výhradne ide o diela, ktoré neboli pôvodne vytvorené ako známková grafika, ale len druhotne na známku použité. To, že je možné špičkové umelecké diela voľnej tvorby a vzácné i formátovo rozmerné diela starých majstrov úspešne transponovať do známkovej miniatúry, je zásluha a prednosť umeleckej ryteckej reprodukcie. Každá viacfarebná ocelorytina emisného radu Umenie, svedčí o vysokej úrovni ryteckej tvorby a tiež o kvalite tlače ako aj o miere vydavateľskej ambície propagovať kultúru a umenie. Československá emisia Umenie na známke sa stala dominantnou nositeľkou kvality oceloryteckej reprodukcie a umeleckej tvorby rytcov vytvárajúcich fenomén Pražskej ryteckej školy. Skupina rytcov združujúcich sa okolo československého vydavateľa známok svojou ryteckou tvorbou pretvorila klasickú techniku lineárnej ocelorytiny do novej podoby viacfarebnej ocelorytiny schopnej popri hodnotách krešebných a tónových verne tlmočiť i farebné maliarske valéry.

Rytec pri transpozícii umeleckého diela musí presvedčivo interpretovať pôvodné maliarske alebo sochárske dielo do podoby rytiny. Nejde len o technicky dokonalý faksimilný prepis, ktorý umožňuje táto reprodukčná technika, ale cieľom je vytvorenie nového diela. Požaduje sa nielen farebná vernosť, ale hodnovernosť prepisu všetkých významových a výrazových hodnôt.

V československej emisii Umenie, v emisii ojedinelej svojou koncepciou a brilantnou úrovňou reprodukčnej kvality bol vydaný dlhý rad diel významných umeleckých osobností. Celkovo vyšlo na známkach Československa okolo sto reprodukcii slovenských umeleckých diel. Aj tieto diela sú súčasťou pojmu slovenská známka, hoci ich prepis do podoby známkovej rytiny sa až do osemdesiatych rokov mohol uskutočniť iba vďaka tvorivej invencii českých rytcov.

Slovenské výtvarné umenie je reprezentované dielami Ludovíta Fullu (šesť ilustrácií Dobšinského rozprávok, Regrút, Toaletta, Sen na salaši). Janko Alexy je na známke zastúpený pastelom z roku 1931 Dievča s džbánom. Jozef Baláž, popredný slovenský tvorca z oblasti známkovej tvorby, je reprezentovaný farebnou litografiou z roku 1965 Pre šťastie, Martin Benka je zastúpený olejom z roku 1942 Odolnosť a olejom S batohmi (1931). Orest Dubay má známky s grafikou Dve stavby z roku 1961 a drevozrezom z cyklu Nová jar (1955), Róbert Dúbravec ilustráciou z knihy Kamenný kráľ, za ktorú dostal na Bratislavskom bienále ilustrácií Zlatú plaketu, Mikuláš

Galanda a jeho obraz Matka je na známke, ktorá nám bude pripomínať slovenského avantgardného umelca, ktorého dielo rozsahom nie veľké, má trvalé miesto v dejinách umenia u nás. Predstaviteľ súčasnej slovenskej modernej grafiky Vincent Hložník má na známke kolorovaný drevozrez Ukrižovanie z roku 1950 a temperu Z cirkusu (1946).

„Jozef Kostka je zastúpený grafickým prepisom plastiky Víťazstvo (Vďaka Sovietskej armá-

de), ktorá je jedným z prvých monumentov vytvorených po oslobodení. Typický motív tvorby Cypriána Majerníka – Don Quijote, je na známke z roku 1967. Na známke je aj menej známe dielo Jána Mudrocha Strach, vytvorené v roku 1939. Kropašská vzbura od Júliusa Nemčíka je súčasťou emisie Dejiny

KŠČ vo výtvarnom umení a konečne známa grafika Kolomana Sokola so sociálnou tematikou Na konci mesta z roku 1931.“ Takto hodnotí slovenskú známkovú tvorbu umelecká kritika v odbornom výtvarnom časopise v roku 1971 (Urbílková, A.: Umenie a známka. Výtvarný život 1971, č. 1 s. 20-21) a je to jedno z mála alebo dokonca ojedinelé výtvarné pojednanie o známke v slovenskej odbornej tlači.

Okrem uvedených diel, ktoré vyšli zväčša v emisiách Umenie na známkach a Česká a slovenská grafika, sú na známkach z rokov päťdesiatych niektoré diela zo Slovenska vydané v iných príležitostných emisiách. Napr. súsošie Tibora Bártfaya Solidarita s Kóreou emitované v roku 1953 alebo socha od Ladislava Snopka Do povstania na známke z roku 1959. Z neskorších rokov možno spomenúť emisiu Bratislavské gobelíny, Slovenské ľudové umenie, Ikony, ako aj ďalšie diela voľnej tvorby osobností moderného slovenského umenia a historických artefaktov slovenskej proveniencie.

Výber umeleckých diel pre emisný rad Umenie sa pripravoval v spolupráci s Národnou galériou v Prahe a Slovenskou národnou galériou v Bratislave, ako aj s oblastnými galériami a múzeami. Vtedajšia emisná politika koncepcne sledovala, aby boli na známkach najvýznamnejšie diela súčasného umenia, ako aj diela z rôznych historických období, a aby tak vytvárali komplexnejší obraz o našom umení a kultúre ako integrálnej súčasť československého kultúrneho povedomia.

V mnohom sa i v súčasnej emisnej praxi uplatňujú pri výbere diel tejto kategórie podobné zásady.

V závere osemdesiatych rokov, keď začal tvoriť ocelorytini Martin Činovský, naskytla sa možnosť vytvore-

nia oceloryteckej transkripcie diel v podaní našich rytcov. Malby Martina Benku a Antona Jasuscha sú prvými v rade ryteckých prepisov v podaní Martina Činovského. Začiatkom deväťdesiatych rokov sa svojou ryteckou tvorbou zapájajú do radu tvorcov oceloryteckej transkripcie František Horniak a Rudo Cigánik. Trojica rytcov sršiacich entuziazmom a nadšením pre rytnu vytvorila v priebehu nasledujúcich rokov rad ryteckých prepisov umeleckých diel na známkach Slovenska. Ide o diela ocenené na domácich i medzinárodných fórach. Ocenenie Slovak Gold pre našich troch rytcov - tvorcov emisného radu Umenie, prestížne ocenenie Grand Prix de l'Exposition WIPA 2003 pre Františka Horniaka za oceloryteckú transkripciu olejomalby Ladislava Medňanského Potok za humnami, na brehu, tretie

miesto v súťaži Grand Prix WIPA 1998 za rytecký prepis Benkovho diela Krajina v Terchovej a tiež druhé miesto medzi najkrajšími známkami Európy roku 2000 za transkripciu gotickej tabuľovej malby Narodenie zo Spišskej Starej Vsi – to všetko sú velavravné ocenenia, ocenenia v prospech viacfarebnej ocelorytiny. A neprehliadnime pri tejto príležitosti i významné ocenenia viacfarebnej oceloryteckej známky, ktoré sa síce neviažu priamo na emisný rad Umenie, ale sú významným podielom rytača na ocenení známky, myslím na 2. miesto Grand Prix 1995 pre známku Ludovít Stúr autora J. Baláža a rytača M. Činovského a Najkrajšiu známku sveta roku 2000 nositeľku Grand Prix WIPA Dejiny poštového práva autora Dušana Kállaya a rytača Rudolfa Cigánika.

Netreba azda ani pripomínať, že hľadanie nových ciest kombináciou tlačových techník v produkcii roku 2004 (Július Jakoby, Jakub Bogdan) neprinieslo uspokojivé výsledky.

Reprezentácia našej kultúry a umenia prostredníctvom viacfarebnej ocelolitačovej známky je dôstojným spôsobom a tvorba ryteckej transkripcie iste aj nasledoviahodným príkladom pre ďalších tvorcov.

Antónia Paulinyová

WIPA08 – SVIATOK FILATELIE

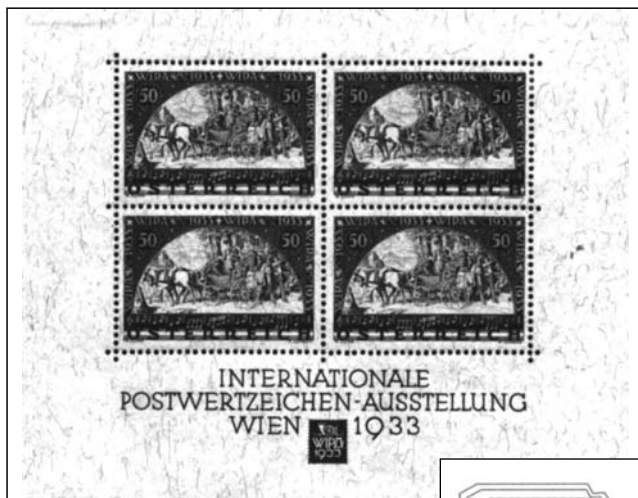
V siedmom čísle Zberateľa sme priniesli všeobecné informácie o nadchádzajúcej medzinárodnej výstave poštových známok WIPA08 vo Viedni. Čitateľom, ktorí sú už viac-menej rozhodnutí zúčastniť sa tohto vskutku sviatku filatelie, ponúkame ďalšie podrobnosti a užitočné informácie, ktoré by sa mohli hodiť pri plánovaní návštevy Viedne.

Pre istotu zopakujeme, že výstava sa koná v Austria Center Vienna, ktoré je pohodlne dosiahnuteľné metrom

né. V ďalšom stánku bude predvážať tlač na historickom tlačiarenskom lise, čo iste priťiahne aj mládež. No a v hale Z bude možné nechať si na počkanie (dá sa očakávať, že to bude trochu dlhšie počkanie, treba si preto privstať!) vyhotoviť personalizovanú známku za nominálnu hodnotu (hárok s 20 známkami bude teda za 11 eur).

Pokiaľ by ste mali záujem kontaktovať sa s niektorou rakúskou či nemeckou Pracovnou skupinou (ArGe), bude z čoho vyberať – na WIPA08 ich bude zastúpených rovných 25 (príkladom uvádzam ArGe Grécko, Rusko/ZSSR, Pobaltské štáty, Maďarsko; z námetových ArGe Polnohospodárstvo – vinárstvo-lesníctvo, Olympiády a šport, Železnice, Červený kríž, Vianoce, Skauti; poštovní historici si môžu vybrať z R-nálepiek, Vlakových pošt, Militárií a ďalších, zastúpená bude aj nemecká fiškálna filatelia).

Súbežne s WIPA08 bude prebiehať v hale Z aj výstava I. rangu „Multilaterale“ s účasťou vystavovateľov z Rakúska, Nemecka, Holandska a Švajčiarska, na ktorej sa

(stanica Kaisermühlen). Svoje brány otvára vo štvrtok 18. septembra o 9,00 hod. a „záverečnú“ má o 19,00 hod. Rovnako je to aj v piatok, v sobotu je otvorené len do 18,00 hodiny a definitívne končí v nedeľu 21.9. o 15,00 hodine. Jednotlivé výstavné dni budú „zasvätené“ takto:

- 18. 9. Deň poštovej známky
- 19. 9. Umenie a filatelia – škola a filatelia
- 20. 9. Viedenský záchranári a pomocníci
- 21. 9. Deň Multilaterale

Bohaté budú aj sprievodné akcie počas výstavy. Rakúska štátna tlačiareň bude mať na „zelenom poschodí“ svoj stánok, v ktorom predvedie výrobný proces s názvom Ako vzniká známka. V tomto stánku bude vo vitrínach prezentovať svoje najkrajšie známky. Tento stánok bude koncipovaný ako informačný, preto budú akékoľvek (i Vaše) otázky ohľadne výroby známok víta-

predstaví ďalších 162 iste zaujímavých a inšpiračných exponátov.

Napokon správa pre „počítačovo gramotných“: Aktuálne informácie o výstave, programe ako aj jednotlivých akciách možno nájsť na webovej stránke: www.wipa08.com

Ing. Miroslav Bachratý
národný komisár pre WIPA08

■ FILATELIE (ČR) ■ 7/ 2008

Úvodom čísla V. Münzberger pokračuje historickým vývojom perfinov na území Československa a 6. časťou si všíma ich používanie na známkach ČSR II. Znalecká hliadka F. Beneša informuje o virtuálnych falzifikátoch známok, ktoré boli uverejnené na internetovej stránke ako súčasť medzinárodnej filatelickej výstavy Expo-net. Poštovou históriou je 50. časť seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy Fr. Beneša st., ktorý píše o emisiách a poštových lístkoch v 20. rokoch. Zaujímavým hrebeňovým zúbkovaním českej známky č. 546 sa zaoberá V. Zedník. W. Baldus v siedmej časti príspevku Filatelistické svedectvá – známky revolúcie, o známkach z prechodných období zmien štátnych režimov, sa preniesol do Ázie. Na veľké filatelistické výstavy v Prahe v rokoch 1955 – 1998 spomína a filatelisticky približuje P. Aksamit a venuje sa výstavam Praga 1988 a Praga 1998. J. Horák v príspevku Pony expres spája poštovú históriu s námetovou filateliou, v jeho štvrtnej časti píše o skončení tejto dopravy poštou jazdcom na koni. O emisiách k LOH v Pekingu a ďalších súvislostiach píše J. Petrásek. O júňovej svetovej výstave EFIRO v Bukurešti 2008 píše L. Brendl.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, o nových známkach vo svete, inzercia a kratšie príspevky. V rubrike odbornej literatúry je recenzia nového katalógu Michel – Stredná Európa 2008 (obsahuje aj ČSR, SR a ČR).

■ FILATELIE (ČR) ■ 8/ 2008

Úvod čísla patrí teritoriálnej filatelii v príspevku V. Feldmanna: Belgicka a jeho jazyky. P. Tošnerová v súvislosti s výstavou PRAGA 2008 približuje Poštové múzeum; o výstave Dušana Kállaya v Poštovom múzeu informuje H. Hodková. J. Rubišar pokračuje štvrtou časťou príspevku: Odtlačok výplatného stroja, nielen filatelistický materiál, keď ukázkami prezentuje zmeny usporiadania podniku, podacej pošty, štátoprávne zmeny (prvé tri časti boli uverejnené vlni). Poštovou históriou je 51. časť seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy Fr. Beneša st., keď píše o emisiách a poštových lístkoch v 20. rokoch (12). W. Baldus v ôsmej časti príspevku Filatelistické svedectvá – známky revolúcie, o známkach z prechodných období zmien štát-

ných režimov, sa preniesol do Jemenu (1962) a na Zanzibar (1964). Na filatelistické výstavy v Prahe v rokoch 1955 – 1998 spomína a filatelisticky približuje P. Aksamit a venuje sa výstavam Praga 1988 a Praga 1998. J. Horák v príspevku Pony expres spája poštovú históriu s námetovou filateliou, v jeho štvrtnej časti píše o skončení tejto dopravy poštou jazdcom na koni. O emisiách k LOH v Pekingu a ďalších súvislostiach píše J. Petrásek. O júňovej svetovej výstave EFIRO v Bukurešti 2008 píše L. Brendl.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, Slovenskej pošty, o nových známkach vo svete, inzercia a ďalšie kratšie príspevky.

■ MERKUR REVUE č. 3/ 2008

Tretie číslo odborného časopisu pre filateliu, numizmatiku a notafíliu sa začína príspevkom L. Kunca o talianskej okupácii juhoslovenského primoria 1918 – 1919. V. Dražan je autorom už 5. pokračovania príspevku Ústrední kurýrni služba v NDR. J. L. Hrdý opisuje a vyobrazuje významy americkej NASA. Z. Raduška sa prezentuje svojím príspevkom Ako sir W. Raleigh kolonizoval Ameriku pre kráľovnú Alžbetu I. Filatelistický trh v jarných mesiacoch 2008 hodnotí V. Dražan. O československých predbežných a súběžných poštových ceninách v záverečnej časti píše P. Hirš. Poznatky vlastného výskumu známok Moskovského vydania predkladá I. Beroun, keď informuje o inverznom hlbkotlačovom rastrí známky 5 h. O neznámych poukážkach potravinového spolku „Výpomocná pokladnica“ píše D. Hodeček a M. Klím. V seriáli o najvydarenejších európskych bankovkách značka IKL predstavuje nemeckú 100-markovku z roku 1960. O príprave hárdčka „Mierový projekt českého kráľa Jiřího“ k výstave Praga 1988 v nedokončenom príspevku píše neuvedený autor.

V tradičných rubrikách sú novinky známok ČR, SR, anotácie z odborných časopisov a rôzne kratšie príspevky.

■ PERFINY č. 2 (164 – XXIX. ročník)

Júnové číslo časopisu českých a slovenských zberateľov perfinov prináša na obálke vyobrazenie zaujímavej identifikačnej celistvosti ako ojedinelého nálezu návratky (J. Píša). O novom náleze perfinu T.E. gréckej banky píše V. Beneš. Nové poznatky ku katalógu maďarských perfinov uvádza T. Kotek. O pozoruhodnej celistvosti odoslanej z Moravskej Ostravy do Smolníka píše M. Bachratý. Ďalší príspevok sa týka perfinu MÁH. Záver tvorí 24. písomná aukcia perfinárskeho materiálu a inzercia.

(spracoval -pem-)

SBĚRATEL tentokrát s výstavou PRAGA

Po dvadsiatich rokoch sa do hlavného mesta Českej republiky vracia svetová výstava poštových známok. A bude to návrat veľkolepý. Česká pošta a SČF spojili úsilie s firmou Progres Partners Advertising, ktorá každoročne usporadúva veľtrh Sběratel, a pripravili akciu, ktorá v Českej republike ani v okolitých krajinách nemá obdobu.

Zberateľom bude v dňoch 12. až 14. septembra patriť celý Priemyselný palác pražského Výstaviska v Holešovicích. Všetky priestory budú verejnosti prístupné v piatok a v sobotu od 10. do 18. hod., v nedeľu od 10. do 16. hod. Vstupné bude platiť na celú akciu a na jeden deň je 80 Kč a na všetky tri dni 200 Kč. Mládež do 18 rokov a ženy budú mať do celého paláca tradične vstup zadarmo.

Teraz sa pozrieme na veľtrh Sběratel bližšie. Najskôr však niekoľko zmien. Stánky poštových správ (Česká pošta, Slovenská pošta, pošta Hong Kongu, Taiwanu, Švajčiarska, Rakúska, KĽDR, Belgicka, Luxemburska, Talianska, Nemecka, ČĽR, Chorvátska, Cypru, Republiky Srbské, Bieloruska, Slovinska, Grónska, Austrálie, Írska, Indie a Poštovej správy OSN) sú netradične umiestnené v strednej hale spoločne s Dvoranou slávy (ukážky zo zbierky britskej kráľovnej, pozvané exponáty), virtuálnou filatelistickou výstavou Exponet, Salónom českej mládeže, detskou poštou a expozíciami poštových múzeí Českej republiky a Slovenskej republiky.

Informácie sú na dvoch miestach vo foyeri Priemyselného paláca. Šatne sú za nimi v podzemí. Odporúčame, aby ste tašky a kabáty odložili práve tu, inak budete mať problémy s návštevou Dvorany slávy. S lepším pocitom sa tak môžete pohybovať aj medzi stánkami obchodníkov v celom ľavom krídle budovy.

Usporiadatelia sa snažili zachovať tradičné umiestnenie obchodníkov z predchádzajúcich ročníkov. Pretože je viac nových vystavovateľov a pošty sú v strednej hale, došlo k niektorým zmenám. Po vstupe do haly bude ako vlni stánok firmy Biener, potom ďalšia

nemecká firma Christoph Gärtner a ľavo tradičný vystavovateľ – firma Schaubek a slovenské Simco.

Za Simcom je švédska AB Philea, potom Mannesberg z Belgicka a Filatelie Pytlíček zo Semil. Na svojom mieste stojí Filatelie Hobby a Leuchtturm. Pokračovaním ďalej do haly za sebou nasledujú Artphila, firma **Zberateľ** z Bratislavy (stánok č. 108), Breebaart Filatelia z Holandska, Hans Reinert z Nemecka, Miroslav Plíšek z Chrudimi a Groth zo Švajčiarska, švédská aukčná firma Postiljonen, Erik van Blerk z Holandska, Filatelie Trojan a MasterPhil z Talianska.

Nasleduje tradičná veľká expozícia svetových mincovní, Česká mincovňa, Mincovňa Kremnica, mincovne z Madarska a Číny, aukčná firma Dukát a Rauch.

Zatiaľ sme prešli len časť filatelistických stánkov po

obvode haly. Stred haly tvorí 12 štvorcov, každý s dĺžkou strany 32 metrov, kde budú ponúkať filatelistický materiál a historické pohľadnice obchodníci aj zberatelia. Nemožno ich všetkých vymenovať, budú však v katalógu, ktorý dostanete v pokladniciach a v informáciách.

Aj v tomto roku sa na veľtrhu zúčastnia ostatní zberateľské odbory. O numizmatike doplníme, že pribudli noví vystavovatelia, predovšetkým zo zahraničia. Stálu

úroveň si udržujú telefónne a iné karty a tiež minerály, drahé kamene a šperky z prírodných materiálov.

Vo všetkých zberateľských odboroch bude opäť návštevníkom k dispozícii bezplatné poradenstvo a znanectvo. Pre filateliu v stánku Svazu českých filatelistů (v strednej hale), pre mince a bankovky v expozícii České numismatické společnosti, pre drahé kamene firma Mineral & Gem Collection a ostatné odbory Klub sběratelů kuriozit. Všetky stánky budú označené žltou tabuľkou Poradenství.

Numizmatici pripravili aj sprievodné akcie. ČNS organizuje výstavu Prezidenti na medailách a v sobotu budú vyhlásené výsledky ankety o najlepšiu medailu roka 2007. Na sobotu pripravuje Klub sběratelů kuriozit autogramiádu osobností.

Veríme, že tohtoročný – už jedenásty – ročník medzinárodného veľtrhu Sběratel vám pripraví príjemne strávené chvíle.

(-ij-)

HLASY A OHLASY

Malá nepresnosť

Nečítal som pravidelne jednotlivé časti seriálu Malebná cesta dolu Váhom v sprievode baróna Aloja Medňanského. Priznám sa tiež, že ma ani nenapadlo, že by malo ísť o grófa, ktorý pôsobil v malej dedinke Rakovice, ktorá sa nachádza kúsok od Piešťan. Až keď som si prečítal VII. časť uvedého seriálu, uvedomil som si o koho ide.

Barón A. Medňanský žil alebo trávil veľa času na svojom majetku v Rakoviciach. Ide o o kaštieľ, ktorý stojí ešte dnes v Rakoviciach a ktorý od dediča Nádašdyovcov Adama Batáňiho odkúpil Anton Medňanský, pravdepodobne otec Aloja. Anton Medňanský pôvodom z beckovskej vetvy rodu bol v roku 1750 povýšený na baróna a tento titul pravdepodobne zdedil aj Alojz. Nespomínam si, že by niekto z pamätníkov Rakovic uvádzal, že barón Medňanský pobýval vo Veselom a ani som nečítal také historické podklady, ktoré by to potvrdili, i keď majetky mal i vo Veselom.

V súvislosti s uvedeným chcem spomenúť, že Medňanskí uskutočnili začiatkom 19. storočia rozsiahlu prestavbu celého kaštieľa a pravdepodobne ich zásluhou bol v Rakoviciach roku 1845 zriadený poštový úrad, ktorý v tom čase zabezpečoval poštovú prepravu v širokom okolí. Súčasnú poštovú úradu v okolitých obciach a dokonca i vo Vrbovom, boli zriadené oveľa neskôr.

Takže suma sumárum, barón Medňanský sa mohol pohybovať i po Veselom, ale jeho sídlo bolo v Rakoviciach. Rád by som bol, keby si čitatelia Zberateľa časť pobytu baróna Medňanského v tomto zmysle opravili.

Ing. M. Pilka, Dubnica nad Váhom

Použitá literatúra: Marián Klčo – História Rakovic, 2005

EUROPA – písanie listov

Luxembursko prispelo do tohtoročného emisného radu Európa so spoločným námetom písania listov dvoma známkami nominálnych hodnôt 50 a 70 centov. Na jednej známke je symbolicky zobrazená obálka listu prinášajúceho príjemné správy, na druhej poslaný list na ceste k adresátovi.

Prvé známky so spoločným námetom Európa a s rovnakým motívom vydali 15. septembra 1956 Nemecko, Taliansko, Holandsko, Belgicko, Francúzsko a Luxembursko. Túto myšlienku prevzala v roku 1960

Európska konferencia správy pôšt a telekomunikácií (CEPT – založená v roku 1959 v Montreaux, so sídlom v Lisabone). Od roku 1974 sa upustilo od spoločných motívov, boli vyhlásené len námety, ktoré každá poštová správa spracovala podľa vlastných návrhov. K 25. výročiu CEPT, v roku 1984 (len na ten rok), sa opäť všetky krajiny dohodli na spoločnom motíve. Od roku 1993 spoločné témy vyhlasuje PostEurop, združenie európskych vydavateľov poštových známok.

Zámky rozmerov 35 x 35 mm viacfarebným ofsetom vytlačila belgická tlačiareň na tlačových listoch s desiaimi tými známkami.

(-pem-)

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími

informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každý druhý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadacia • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prítasť Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA | Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci od 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštou Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. | Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasadačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídlisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** -

FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • Klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnava • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostole), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16. do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Toplou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnina a sviatkov | Kontakt: ☎0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina ě Dom Matice slovenskej, Hollohého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 31. august 2008 **LUČENEC**

STRETNUTIE ZBERATELOV RÔZNYCH ODBOROV, Hotel Novohrad, od 8.00 do 12.00 hod. ☎0914 238 016. Ďalšie 28.9.

➔ 6. september 2008 **BRATISLAVA**

STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry, filatelia. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 12.00 hod. ☎02/4437 3763, 4437 2620. Ďalšie 13.12.

➔ 6. september 2008 **DOLNÝ KUBÍN**

CELOSLOVENSKE STRETNUTIE ZBERATELOV, známky, mince, bankovky, TK, zapalovače a iné, Mestské kultúrne stredisko, od 7.00 hod. ☎0907 317 704

➔ 6. september 2008 **TRNAVA**

BURZA ZBERATELOV ZNÁMOK, POHLADNÍC, MEDAILÍ, ODZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičného nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia 18.8.

➔ 14. september 2008 **ŽILINA**

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, budova INGEO, Bytčická 16, ☎041/421 2977, 0904 526 563. Ďalšie 16.11.

➔ 20. september 2008 **ZVOLEN**

MEDZINÁRODNÁ BURZA VŠETKÝCH ZBERATELSKÝCH ODBOROV PRE VŠETKY VEKOVÉ KATEGÓRIE, privítame predmety viažuce sa k histórii Zvolena. Lesnícke a drevárske múzeum, Námestie SNP 23/35, 8.00 – 15.00 hod., ☎045/5321 886, maria.sorecova@ldmzvolen.sk; Katalóg-Ing. Čaniga, 045/5320 250, 0907 818 772, caniga.triangel@stoline.sk

➔ 27. september 2008 **MALACKY**

JESENNÁ ZBERATELSKÁ BURZA všetkých zberateľských odborov, Školská jedáleň ZŠ Dr. Déreara, ul. M. R. Štefánika 7, 8.00 – 12.00 hod.

➔ 28. september 2008 LUČENEC

STRETNUTIE ZBERATELOV RÔZNYCH ODBOROV, Hotel Novohrad, od 8.00 do 12.00 hod. ☎0914 238 016. Ďalšie 26. 10.

➔ 4. október 2008 BRATISLAVA

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, významnenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivočné suveníry, filatelia. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 15.00 hod. ☎02/4437 3763, 4437 2620.

➔ 5. október 2008 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, budova INGEO, Bytčická 16, ☎041/421 2977, 0904 526 563.

➔ 12. október 2008 NITRA

HOBBY STRETNUTIE ZBERATELOV rôznych odborov, Párovská 1, od 7.00 do 12.00 hod. ☎0907 894 125.

➔ 18. október 2008 PREŠOV

BURZA ZBERATELOV, Posádkový klub, Mukačevská 20, sídl. 3, od 8.00 do 12.00 hod. Info: Ing. Ľubomír Vajčovec, Cintorínska 3, 080 06 Prešov ☎051/776 4730, 0918 493 286, e-mail: lubova@pobox.sk

➔ 18. október 2008 TRNAVA

BURZA ZBERATELOV ZNÁMOK, POHLADNÍC, MEDAILÍ, ODZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičné nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia 8. 11.

➔ 19. október 2008 BANSKÁ BYSTRICA

CELOŠTÁTNA FILATELISTICKÁ BURZA, aj iné odbory vítané. Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4, od 8.00 do 12.00 hod. Info: Ladislav Hölč, Tr. SNP 48, 974 01 Banská Bystrica, ☎0905 964 471

➔ 19. október 2008 KOŠICE

CELOSLOVENSKÁ BURZA ZBERATELOV všetkých zberateľských záujmov. Hotel CENTRUM Dom techniky, Južná trieda 2/A, od 7.00 do 12.00 hod. ☎055/678 7054 (20.00-21.00 hod.).

INZERCA

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) – výmena známok ☎0907 777 165, e-mail:ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-265

■ **KÚPIM** listiny s nalepenými alebo natlačenými kolkami. Najmä ktoré majú na kolchoch vytlačené roky 1919, 1925, 1938, 1939. Ako protihodnotu ponúkam i rozličné, najmä papierové zberateľské materiály. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice Z-267

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-268

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplátím. ☎0908 94 33 35 Z-269

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágujhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎0908 420 530 Z-270

■ **PREDÁM** známky a celiny, ZZ, CM: ČR, SR, ZSSR – celiny. Milan Halász, Ovrúčská 12, 040 22 Košice, e-mail: milanca@centrum.cz Z-271

■ **PRIJEM** výbery známok, celín a celistvostí celého sveta. Poštovné hradím. Platí trvale. Marián Nepl, Rastislavova 1164/2, 020 01 Púchov Z-273

■ **KÚPIM** staré pohľadnice a fotografie Hanušoviec nad Toplou (Hanusfalva, Hanusfalva aj Tapolyhanusfalva). Mgr. Štefan Socha, Štúrova 342, 094 31 Hanušovce nad Toplou, e-mail: socha.s@szm.sk Z-275

■ **PREDÁM** ★★ známky Slovensko 1993-1998 kompl. série, zľava na nominál 10-20% alebo vymením za známky ČR nominál za nominál. A. Právdík, Sadová 1030, 686 05 Uh. Hradiště, Česká republika, ☎+420 6088 29427 Z-276

■ **KÚPIM** slovenský a ČR malý skart. **PREDÁM** malý malý skart USA. ☎0915 13 11 46 Z-277

■ **PREDÁM** kompletnú CSO 2a (Rezeš) prešlú poštou a pravý zvislý 30-blok č. 116 Žilina, na všetkých ZP nedotlač rôznej intenzity. ☎0908 353 957 Z-278

■ **PREDÁM** katalóg Gibbons British Commonwealth J-Z 1997 vo veľmi dobrom stave za 300 Sk + poštovné. ☎0910 674 106Z-279

■ **KTO DOPLNÍ** chybenku známok ★★ ČR 1993-2002, ☎034/ 778 2033. Z-280

■ **PREDÁM** Slovenský štát, Protektorát ČaM, ŠR, ČSSR: mince, obálky, známky ★★ aj ⊕, aj DZ a rohové 4-bl.; Slov. a ČR aj DCH. Tiež zápalkové nálepky. ☎02/ 5441 6728 Z-283

■ **PREDÁM** neúplné zbierky ★★ známok OSN, ZSSR, ⊕ zbierku Poľska a ★★ známky ČR. Cena dohodou, možnosť výmeny za známky, mince, odznaky. Anton Liška, 919 08 Boleráz 263, ☎0911 515 986 Z-284

■ **HLADÁM** kontakty s filatelistami z okresov DS, KN, NZ, LC, RV, TV, KE. Lakits Attila, 7636 Pécs, Tildy Z. u. 25, e-mail:lakits.attila@gmail.com Z-285

■ **PREDÁM** časopis Filatelia 1960-1980, kompl. ročníky. Cena dohodou. ☎0905 307 136 Z-286

■ **KÚPIM** RN s poradovým číslom 1, zmytý, aj na liste. Ladislav Iván, Malé Domky 12, 034 01 Ružomberok, ☎0915 641 310 Z-287

■ **KÚPIM** série známok (★★) OSN vlajky 1997, 1998, 1999, 2001, 2007. ☎0905 608 263 Z-288

■ **HLADÁM** ★★ známky a iný filatelistický materiál na tému volejbal. Kúpim staré pohľadnice Humenného. Marián Halko, Laborecká 16, 066 01 Humenné Z-289

■ **HLADÁM** pohľadnice alebo fotografie sôch a pomníkov Štefánika: Nitra-Staré letisko, Spišská Nová Ves-nový pomník, Trebišov-nový pomník, Banská Bystrica-Sásová, Štefánikovo-pohľad na dedinu, Predmier- socha, Skalica-súčasná socha, Dunajská Lužná-pomník. Kúpim alebo vymením za iné so Štefánikovou sochou alebo pomníkom. Ján Maniaček st., Dlhá 56, 949 01 Nitra, ☎037/733 5060, 0907 340 929 Z-290

■ **PREDÁM** 170 ks nepoužitých alb. listov Schaubek, krémové s jemným rámečkom, bez textu á 5.90 Sk/ks alebo 800 Sk vcelku+R-porto; a cca 250 ks nepoužitých alb. listov Pofis, biele, bez textu a rámečka á 3,20 Sk/ks alebo 700 Sk vcelku+R-porto. ☎0908/14 65 59 Z-291

■ **PREDÁM** Nemecko Bl. 1, 5, 6 + územia Bund, Berlín, Saar, kolónie, staré štáty a pod. Rakúsko: Rotary, FIS 1. Maďarsko kameňotlačie a mnohé iné. Postupne doplním vašu chybenku www.filatelia-znamka.sk Z-292

■ **PREDÁM** väčšie množstvo kinder-hračiek, kompletne kusy, série, postavičky, autá, skladačky, najradšej v celku. Z-293

☎055/7998765 večer

■ **VÝMENA ZNÁMOK** celý svet ★★ aj ⊕. Ivan Blaha, 949 01 Nitra, Martinská dolina 103, ☎037/741 7510 Z-294

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Ascension Isl. 1976, Spoločné vydanie so St. Helenou a Tristan da Cunha, Bl. 9	80,- / 2,65
Andorra 2008, Európa – písanie listov, 1	35,- / 1,16
Belgicko 2008, Európa – písanie listov, 1	45,- / 1,49
Belgicko 2008, Elektrický, 3	135,- / 4,48
Bhutan 1967, Vojenské lietadlá, Bl. 7	80,- / 2,65

Bhutan 1968, OH Mexiko, Bl. 19	60,- / 1,99
Bosna a Hercegovina 2008, ME vo futbale, H	135,- / 4,48
Bosna a Hercegovina 2008, Európa - písanie listov, 2	105,- / 3,48
Brazília 2007, Vlaky, 3	110,- / 3,65
Brazília 2007, Fauna, 6	110,- / 3,65
Brazília 2007, Antarktída, 3	95,- / 3,15
Bulharsko 2008, ZOO Sofia, PL	100,- / 3,31
Bulharsko 2008, Antarktická exp., H	65,- / 2,15
Burundi 1963, 100 rokov Červeného kríža, Bl. 1	60,- / 1,99
Dahomé 1961, OSN, Bl. 2	150,- / 4,97
Dominica 1970, Apollo 11, Bl. 2	60,- / 1,99
Džibuti 1943, Začlenenie oblasti Obock, 260-261	75,- / 2,48
Džibuti 1982, Diana - 21. narodeniny, Bl.60+61	600,- / 19,91
Džibuti 1982, Diana – nar. princa Viliama, Bl.69+70	400,- / 13,27

Sk / €

Egypt 1960, OH Rím, Bl. 3	55,- / 1,82
Estónsko 2008, Európa - písanie listov, 1	35,- / 0,49
Falkland Isl. 1980, Hist. poštové pečiatky, 301-306	55,- / 1,82
Falkland Isl. 1984, Ochrana prírody, Bl. 4	260,- / 8,63
Falkland Isl. 1986, 85. nar. kráľovnej matky, Bl. 5	110,- / 3,65
Fidži 1982, Diana, 464-467	130,- / 4,31
Fidži 1983, Vtáky, 475-478	280,- / 9,29
Fidži 1983, Život ostrovanov, 479-482	70,- / 2,32
Fidži 1983, Vývoj letectva, 483-488	160,- / 5,31
Francúzsko 2008, Európa - písanie listov, 1	35,- / 1,16
Francúzsko 2008, Prehistorická fauna, H	145,- / 4,81
Fr. Antarktída 1989, Výr. fr. revolúcie, Bl.1	280,- / 9,29
Fr. Antarktída 1989, Výr. fr. revolúcie, 257	70,- / 2,32
Fr. Antarktída 2008, Tuleň sloní, H	135,- / 4,48
Fr. Antarktída 2008, Morské vtáky, H	155,- / 5,14
Fr. Polynézia 2008, Morské živočíchy (4)	85,- / 2,82
Gabun 1962, Letectvo, Bl. 1	220,- / 7,30
Gabun 1969, Osobnosti, Bl. 11	120,- / 3,98
Hong Kong 1995, Výstava známkov, Bl. 35	130,- / 4,31
Hong Kong 1997, Panoráma mesta, Bl. 38	140,- / 4,64
Chorvátsko 2008, ME vo futbale, 1 zn.	45,- / 1,49
Chorvátsko 2008, Európa – písanie listov, 2	95,- / 3,15
Chorvátsko 2008, Volkswagen, 1+k	25,- / 0,82
Jamajka 1984, OH Los Angeles, Bl. 23	100,- / 3,31
Jamajka 1988, OH Soul, Bl. 29	100,- / 3,31
Kuba 2008, Vlaky, stanice, 6 + H	149,- / 4,94
Kuba 2008, OH Peking, 4 zn.	95,- / 3,15
Laos 1975, Laoský kráľ, Bl. 51	240,- / 7,96
Lesotho 1989, Vtáky, 787-790	199,- / 6,60
Madagaskar 1962, Zaujímavosti ostrova, Bl.2	120,- / 3,98
Madagaskar 1975, 200. výr. vzniku USA, Bl.7	170,- / 5,64
Madagaskar 1976, Sonda Viking, Bl.15	120,- / 3,98
Maďarsko 2006, Umenie – R. Santi, El Greco..., Bl.305	185,- / 6,14
Maďarsko 2006, Umenie – Domáci umelci, Bl.	185,- / 6,14
Maroko 1971, Priehrada s vodnou elektr. Bl.7	45,- / 1,49
Monako 2008, Dravé vtáky, 1	49,- / 1,62
Monako 2008, Psi – Afgánsky chrt, 1	45,- / 1,49
Monako 2008, Písanie listov, 2	69,- / 2,29
Nová Kaledónia 2007, Svet vtákov (3)	135,- / 4,48
Nová Kaledónia 2008, Morské čajky (3)	190,- / 6,30
OSN-Zeneva 1992, Záchrana života v oceánoch, 213-214	50,- / 1,65
Rusko 2008, 225 rokov Čiernomorskej flotily, H	60,- / 1,99
Rwanda 1965, Abraham Lincoln, Bl. 3	70,- / 2,32
Rwanda 1984, Vianoce, Bl. 102	130,- / 4,31
Rwanda 1974, Umenie – Fontainova šk., F. Boucher	45,- / 1,49

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Rwanda 1974, Umenie – P. Picasso, Anonym	45,- / 1,49
Rwanda 1974, Umenie – G. David, F. Boucher	45,- / 1,49
Rwanda 1974, Umenie – Fontainova šk., J. Leyster	45,- / 1,49
Rwanda 1974, Umenie – H. Fries, J. F. Höckert	45,- / 1,49
Rwanda 1974, Umenie – G. David, Anonym	45,- / 1,49
Rwanda 1974, Umenie – J. Leyster, F. Boucher, Anonym, J. F. Höckert	100,- / 3,31
Senegal 1972, Tradičný strunový nástroj, Bl. 9	90,- / 2,98
Somálsko 1962, Telstar 1, 349	28,- / 0,92
Srbsko 2008, Európa – písanie listov, 2	95,- / 3,15
St. Pierre et Miquelon 1991, Motýľ 608	28,- / 0,92
St. Christopher Nevis Anguilla 1970, Vianoce, 226-229	30,- / 0,99
Sv. Helena 1972, Historické zbrane, 254-257	50,- / 1,65
Taiwan 1962, 15 r. Unicef, Bl.11	180,- / 5,97

Rakúsko

		Sk / €
1836	100. výr. nar. J. Böhma, prez. rak. odborov	21,- / 0,69
1837	Medzinárodný rok mieru	28,- / 0,92
1838	Digitalizácia telef. spojenia v Rakúsku	24,- / 0,79
1839	250. výr. nar. sklad. Albrechtsbergera	21,- / 0,69
1840	850 rokov mesta Korneuburg	26,- / 0,86
1841	100. výr. nar. maliara O. Kokoschku	20,- / 0,66
1842	Rakúsko 30 rokov členom Rady Európy	28,- / 0,92
1843	100. výr. nar. arch. C. Holzmeistera	22,- / 0,73
1844	Medz. kongres Geotextil	26,- / 0,86

Taiwan 1968, 90 r. čínskej známky, Bl. 14	160,- / 5,31
Tanzánia 1986, MS vo futbale, 342-345	75,- / 2,48
Tanzánia 1988, Pamätníky, 508-511	75,- / 2,48
Tunis 1976, 200 r. vzniku USA, Bl. 15	120,- / 3,98
Tunis 1977, Staroveké umenie, 911-916	90,- / 2,98
Tunis 1977, 20 r. republiky, Bl. 16	65,- / 2,15
Ukrajina 2007, Národná architektúra, 2xPL (12+12K)	120,- / 3,98
Ukrajina 2007, Futbal, Euro 2012, (1)	50,- / 1,65
Ukrajina 2008, Zverokruh, (12)	120,- / 3,98
Ukrajina 2008, M. Gogol, 2 zn.	58,- / 1,92
Ukrajina 2008, Psi, 6	65,- / 2,15
Wallis et Futuna 2008, Ochrana prírody, H	160,- / 5,31
Wallis et Futuna 2008, Ochrana prírody, 1	140,- / 4,64
Wallis et Futuna 2008, OH Peking, 1	60,- / 1,99

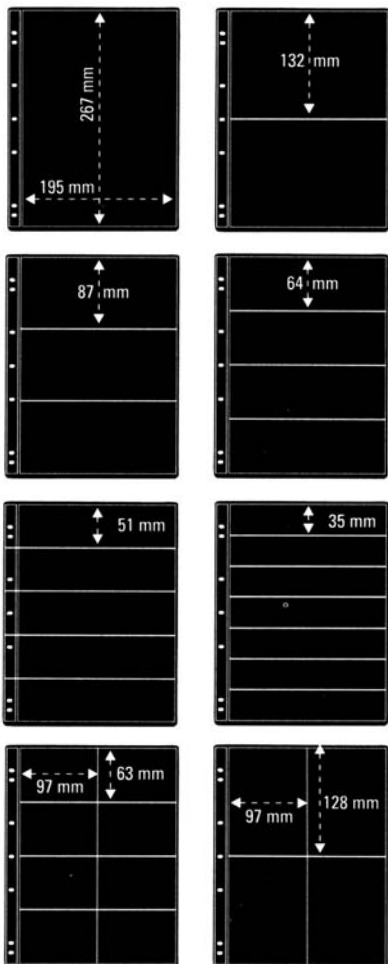
1845	Princ Eugen Savojský	22,- / 0,73
1846	Výstava Svet baroka	20,- / 0,66
1847	Krajinská výstava v Štajersku	20,- / 0,66
1849	Kongres o diele Richarda Wagnera	22,- / 0,73
1850	Výstava minerály a fosílie	24,- / 0,79
1851	Prírodné krásy Rakúska	24,- / 0,79
1852	800 r. mesta Waidhofen	21,- / 0,69
1854	100 rokov dopravy v Salzburgu	26,- / 0,86
1855	800 r. podpisu zmluvy v Enns	24,- / 0,79
1856	50 výr. úmrtia politika J. Tandlera	18,- / 0,69
1857	100 rokov observatória	22,- / 0,73
1858	Európsky kongres anesteziológov	24,- / 0,79
1860	50. výr. úmrtia básnika O. Stoessla	21,- / 0,69
1861	300 r. viedenských hasičov	28,- / 0,92
1862	Konf. o orientálnych koberoch	28,- / 0,92
1864	125 rokov protestantského patentu	26,- / 0,86
1865	Moderné umenie v Rakúsku	24,- / 0,79
1866	175. nar. skladateľa Franza Liszta	32,- / 1,06
H1867	Konferencia o bezpečnosti a spolupráci v Európe	28,- / 0,92
1868	175 rokov múzea v Štajersku	22,- / 0,73
1869	Deň známky	42,- / 1,39
1870	Vianoce 1986	24,- / 0,79
1871	40 rokov Priemyselnej komory	28,- / 0,92
1872	Rakúsky priemysel	22,- / 0,73

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov. Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 26 Sk / 0,86 €

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 285 Sk / 9,46 €

Kazeta 295 Sk / 9,79 €

Cena za komplet 550 Sk / 18,25 €

Názov krajiny (samolepka) 25 Sk / 0,82 €

NOVINKA

O. Földes: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný katalóg známok a celín 390 Sk / 12,94 €
Príloha: číslovaná PT so známkou z hárčeka Detom

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínočervené)
– použité, zachovalé á 860,- / 28,54 €
Bez nápisu Schaubek (modré, vínočervené, zelené, čierne) – nové á 650,- / 21,57 €

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939 250,- / 8,29 €
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 230,- / 7,63 €
č. 9 FDC ČSR 1947-1992 s PT 730,- / 24,23 €
č. 9 FDC ČSR 1947-1992 bez PT 430,- / 14,27 €

Katalógy nové

Československo 1918-1939, Pofis 2007, celofarebný 700,- / 23,23 €

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,- / 1,92 €
Roky 1995-1996	68,- / 2,25 €
Roky 1997-1998	58,- / 1,92 €
Rok 1999	29,- / 0,96 €
Roky 2000-2001	58,- / 1,92 €
Rok 2002	44,- / 1,46 €
Rok 2003	58,- / 1,92 €
Rok 2004	38,- / 1,26 €
Rok 2005	44,- / 1,46 €
Rok 2006	44,- / 1,46 €
Rok 2007	48,- / 1,59 €

Zostava všetkých 11 ks katalógov len za 470,- / 15,60 €

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo
1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,- / 0,59 €

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko
1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka
Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.-
Rákocziho 1703-1711 195,- / 6,47 €
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie 265,- / 8,79 €
Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780
(II.doplnené vydanie 2001) 235,- / 7,80 €
Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67),
(1766-80) 250,- / 8,29 €
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790
a Leopolda II 1790-1792 240,- / 7,96 €
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 185,- / 6,14 €
Novotný: Mince a korunovačné medaily
Ferdinanda V. (1835-1848), 2006 185,- / 6,14 €
Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916)
nové vydanie r. 2006 325,- / 10,78 €
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705) 330,- / 10,95 €

Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92,
ČR+SR 1993-2007 365,- / 12,11 €
Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 195,- / 6,47 €
Euro-Katalóg, mince a bankovky 2008,
Leuchtturm 2008 260,- / 8,63 €

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO á 5,- / 0,16 €
- bez nápisu á 4,- / 0,13 €
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis) á 4,- / 0,13 €

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,
16-listový 490,- / 16,26 €
30-listový 780,- / 25,90 €

Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,
s logom i bez loga **Slovenskej pošty** 360,- / 11,95 €
A4, 8-listový, biele listy, bez loga 180,- / 5,97 €

Havidky čierne, šírka 30, 32, 38, 40, 44, 52,
55, 58, 60, 70, 85, 90 mm - balíček 60,- / 1,99 €

Havidky čierne na PL:

ležaté, veľkosť 180x120 mm - ks 15,- / 0,49 €
stožaté, veľkosť 120x180 mm - ks 15,- / 0,49 €
ležaté, veľkosť 180x120 mm - ks 15,- / 0,49 €
stožaté, veľkosť 120x180 mm - ks 15,- / 0,49 €

Havidky biele na PL:

ležaté, veľkosť 175x120 mm - ks 15,- / 0,49 €
stožaté, veľkosť 120x175 mm - ks 15,- / 0,49 €
stožaté, veľkosť 135x185 mm - ks 19,- / 0,63 €
ležaté, veľkosť 185x135 mm - ks 19,- / 0,63 €

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 365,-19,- / 12,11 €

Náhradné listy

12-okienkové 55x53 mm - 1 list 30,- / 0,99 €
20-okienkové 41x42 mm - 1 list 33,- / 1,09 €
30-okienkové 31x35 mm - 1 list 35,- / 1,16 €

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 390,- / 12,94 €

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 85,- / 2,82 €
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 155,- / 5,14 €
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 260,- / 8,63 €
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 64,- / 2,12 €

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 15,- / 0,49 €

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-
Ročník 2006	21,-	69,-	68,-	252,-
Ročník 2007	34,-	110,-	54,-	165,-

I.časť : základné známky a hářčeky,
 II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hářčekov
 Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
 Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
 Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-
----	-------	---	-------

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-
----	------	---	-------

Albumové listy ČESKOSLOVENSKO 1918-1939

základný rad, 32 listov

BZ	256,-	Z	800,-
----	-------	---	-------

Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad

BZ	112,-	Z	350,-
----	-------	---	-------

Čisté albumové listy A4 s nápisom

Československo, Slovensko,
 Slovensko 1939-1945,
 Protektorát Čechy a Morava 1939-1945,
 Československo 1919-1939

kus 5,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Ročník	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1992 Pofis aj A4	24,-	85,-	46,-	175,-
1991 Pofis aj A4	24,-	85,-	80,-	255,-
1990 Pofis aj A4	34,-	125,-	58,-	205,-

1989 a ↓ len A4	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	80,-	280,-
Ročník 1970	56,-	195,-	120,-	390,-
Ročník 1969	52,-	195,-	80,-	280,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-
Ročník 1966	65,-	215,-	48,-	170,-
Ročník 1965	65,-	225,-	-	-
Ročník 1964	48,-	160,-	-	-
Ročník 1963	48,-	160,-	-	-
Ročník 1962	48,-	170,-	16,-	55,-
Ročník 1961	56,-	175,-	-	-
Ročník 1960	48,-	165,-	-	-
Ročník 1959	42,-	140,-	-	-
Ročník 1958	40,-	135,-	16,-	50,-
Ročník 1957	40,-	140,-	16,-	50,-
Ročník 1956	32,-	110,-	-	-
Ročník 1955	48,-	170,-	-	-
Ročník 1954	34,-	115,-	-	-
Ročník 1953	48,-	170,-	-	-
Ročník 1952	56,-	190,-	-	-
Ročník 1951	32,-	110,-	-	-
Ročník 1950	32,-	115,-	-	-
Ročník 1949	24,-	80,-	16,-	65,-
Ročník 1948	32,-	110,-	48,-	165,-
Ročník 1947	16,-	55,-	32,-	115,-
Ročník 1946	16,-	55,-	8,-	30,-
Ročník 1945	48,-	180,-	18,-	30,-
Let.,Nov. D, Sl	104,-	325,-	88,-	275,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)

香港'97 郵展
Visit HONG KONG '97 Stamp Exhibition
12-16 February 1997

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)

ARTHUR VINY, GEORGE PHOENIX, HERBERT M. HENLEY, LEXLER L. HAYES, DONALD QUARRIE, GEORGE PHOENIX, HERBERT M. HENLEY, LEXLER L. HAYES, DONALD QUARRIE, GEORGE PHOENIX, HERBERT M. HENLEY, LEXLER L. HAYES, DONALD QUARRIE